

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENÍNSULA:
750 PTS. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 PTES. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 2.234 - Dimecres, 16 d'agost de 1922

Edició del matí

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

LA SENYORETA MARIA TOUS RAL

mori ahir a les cinc de la tarda a l'edat de 30 anys, havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus afligits pares Miquel i Maria, germana Josepa, germà polític Fèlix Gorina, nebot Tomàs, oncles, ties, cosins, parents tots (presents i absents) i les raons socials Josep Tous, Lluç i Alavedra, Successor de Fills de M. Tous, i Tomás Gorina Oriach, fan saber als amics i coneguts tan trista nova i els conviden a assistir a l'enterrament que tindrà lloc avui, dimecres, dia 16, a les cinc de la tarda, des de la casa mortuòria, Rambla, 213, a l'església Tenència de la Santíssima Trinitat, i d'allí a la seva darrera estada

EL DOL ES DONA PER DESPEDIT

Els funerals per l'etern descans de la seva ànima es celebraran demà, dijous, dia 17, a l'esmentada església.

Sabadell, 16 agost de 1922

D. JOAN FONTANILLAS ROCA

Vidu de donya Concepció Ginabreda Jané

mori el dia 10 del corrent havent rebut els Sants Sagraments

(A. C. S.)

Els seus afligits fills Josepa, Joan i Lluís, mare política, germana Concepció, germans polítics Josepa i Encarnació Ginabreda i Vicens Sala, nebots, cosins i parents tots, en participar a llurs amistats tan sensible pèrdua els preguen que el tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir als funerals que en sufragi de la seva ànima es celebraran demà, dia 17, a les deu, a l'església parroquial de Sant Jaume, pel qual favor els quedaran sumament agraïts.

PER RESPECTE A LA SANTEDAT DEL TEMPLE EL DOL ES DONA PER DESPEDIT

Màquina d'escriure

Campió oficial durant

17 anys consecutius

Underwood

C. M. Guillem Trúniger, S. A. - BALMES, 7 - Barcelona

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correns núm. 1.

Telèfons números...
(4530 A.
4531 A.
4532 A.)

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

ELS TAN ANOMENATS CARAMELS I BOMBONS MARCA "SOL" REGISTRADA
Es venen a les principals confiteries i colmadors de Barcelona, Madrid i a províncies. - J. BERNABÉ, BARCELONA.- Proveïdor de la Reial Casa.

RAY

1/2 Watt

De 25 fins a 3000 bugles
- Rbla de les Flors, 16 -

LOCALS

Es notifica als minyons del reemplaç de l'any 1921 pel cupus de la Secció de Quintes del districte X, que la Comissió Mixta de Reclutament procedirà el dia 17 dels corrents, a les deu, al reconeixement dels minyons Josep Badia Molins i Josep Calao Tort, números 129 i 344, respectivament, del propi reemplaç, i Josep Conillas Ballaró, número 248, del reemplaç de l'any actual, per si desitgen fer acte de presència en l'esmentat reconeixement.

Vanos Cardús Portaferrissa, 10

Ahir al matí, a les onze, una onada féu perdre l'equilibri a Jacint Petri, de 40 anys, que s'estava banyant a l'Astiller, tirant-lo contra un peu-dret de ferro dels queguantant les cordes i produint-li ferides de pronòstic reservat, que li foren curades al dispensari d'Hostafrancs.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

A primeres hores del matí, l'auto núm. 686, guiat per Macià Torres, va atropellar al passeig de Pujades a Lluís Cabrero, produint-li ferides generals de pronòstic reservat, que li van ésser curades a la Casa de Socors de la Ronda de Sant Pere. Després van conduir-la a l'Hospital Clínic, sense que hagués recobrat el coneixement.

JOIES VILANOVA Unió, 6

A la cotxera dels Tramvies de Sans, el peó cerraller Ramon Gener, de 39 anys, es va amputar el tercer dit de la mà esquerra, havent-se'l de portar al dispensari en estat greu.

S'ha denunciat al Jutjat que a donya Emília Rogés Prats li ha estatat 11.000 pessetes i li ha pres joies ava-

luades en 3.370 pessetes, un subjecte anomenat Federic Anehorenes de Balboa, al qual tenia a dispesa.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 36

Ahir al migdia es va trencar el braç, treballant a les obres del Metropolita, pou de la plaça de Lesseps, el jornalier Andreu Torregrossa, de 25 anys, havent-se'l de conduir al dispensari de Gràcia en estat de pronòstic reservat.

-Sangrà Pelayo, 11 Aixetes de T. 1478 A. porcellana

Dilluns a quarts de set del vespre toparen al carrer del Clot e tramvia número 432 i un carro de Sant Esteve de Castellar, sense altres conseqüències que l'espant.

Dilluns, a primeres hores de la tarda, començà un incendi a la botiga d'espardenyes de Joan Villanueva, carrer de l'Àgla, on tenien una caldera de cola al foc. Entre l'amo i un vel l'apagaren.

Dilluns al vespre al carrer de Ripoll, es trencà el fusell d'un carro propietat d'un sindicat de tocinaires, produint ferides de pronòstic reservat al carteter, Enric Malina.

Dilluns al vespre, un subjecte que donà el nom d'Antoni Fernández, de 33 anys, natural de Toledo, entrà a la botiga de cotilles de Josepa Vila Serra, carrer de Montcada, amb intenció d'emportar-se el que pogués. Fou detingut per l'alcalde de batri don Sever Trias.

A un taller de sabateria que té al carrer de la Universitat don Tiburci Falcó, prengué mal l'operària Natàlia Martínez Ripoll, de 17 anys. Conduïda al dispensari li foren curades ferides de pronòstic reservat a la cama dreta.

Al carrer de Joan Blancas es barallaren Jon Boninan, de 21 anys, i Rita Ventura, de 30, els quals feren vida marital, resultant ella amb un cop de ganivet al braç esquerre, de pronòstic reservat.

Probablement el vinent dilluns, el capità general, don Miquel Primo de Rivera, farà una excursió en automòbil a Ripoll, Puigcerdà i Seu d'Urgell. En aquest últim lloc revistarà les forces allí destacades, i visitarà els edificis militars.

Pel ram de Guerra s'ha autoritzat a don Josep Puig i Solmes per a construir sis barraques i deu gloriets en terrenys de la seva propietat, situats

a la primera zona polèmica del castell de Montjuich.

Ahí, a les sis de la tarda, fou recollit davant dels banys de la Junta de Dames, el noi de quinze anys Joan Margarit Soler, el qual havia sortit nedant dels banys de Sant Miquel i havia perdut l'esma.

ou conduït al dispensari, amb assistència de pròxim reservat.

Ahí, al matí, va caure al pou número 11 de les obres del Metropolita (Plaça de Lesseps), Josep Abad Aura, de 63 anys, casada, habitant a l'Avinyuda de la República Argentina, número 5, produint-se algunes ferides, que li ocasionaren la mort quan feia dues hores que era al dispensari de Gràcia.

La "Marina" a Lloret

Un fracàs

La representació de «Marina» en català que s'havia de celebrar el diumenge últim a Lloret de Mar, fou suspesa per l'alcalde a conseqüència d'un avallot que es va produir.

Segons sembla, part del públic que havia adquirit localitats, en arribar a l'entorn, es va trobar que aquelles estaven ja ocupades i els que les ocupaven es resistien a deixar-les.

Aleshores, els que s'havien quedat sense seient, protestaren sorollosament i envairen l'escenari, que es va enfonsar en part, sense que, afortunadament, ocorreguessin desgràcies.

Els organitzadors de l'espectacle anunciaren al públic que oportunament s'efectuaria la devolució de l'import de les localitats.

Una altra referència diu que sembla que a la platja no hi havia les cadenes necessàries per al públic perquè el camió que les conduïa s'encaïllà a l'entrada de la població, no podent passar per un dels carrers a conseqüència d'ésser molt estret.

Els còmics havien sortit de Barcelona, uns a les cinc del matí amb el mestre Capdevila, i els restants amb l'empresari senyor Abarca en el tren de la una de la tarda, havent aquests arribat a Lloret a dos quarts de cinc. A llur arribada manifestaren llur estranyesa en veure que no hi havia res preparat.

Així que anava passant el temps, el desordre i la protesta del públic augmentaven, i més encara en saber que la comissió organitzadora de la representació havia desaparegut.

El públic, indignat, protestava, i l'alcalde de Lloret, veient que ja no hi havia «Marina» possible, va proposar que es tornés als espectadors l'import de les localitats. Però molts no es conformaven amb això, al·legant que havien anat a Lloret des de pobles llunyans per a presenciar l'espectacle i els resultava sensible haver fet la despesa completament endebades.

L'alcalde, en suspendre la representació, s'incautà de la recaudació a taquilla que pujava a unes vint mil pessetes. Els cors i l'orquestra percebien llurs habers, no així els actors i les actrius, que tornaren a Barcelona sense cobrar un sol cèntim.

Entre el públic que es congregà a Lloret de Mar, figuraven representacions de llunyans localitats, entre les quals n'hi havia una de molt nutrida de Vich, figurant-hi regidors de l'Ajuntament i sacerdots. De Sant Feliu de Guíxols anaren a Lloret tres vaixells plens de veïns.

També era de Sant Feliu el bergantí que havia de conduir a «Jordi», el capità del qual s'havia uniformat i caracteritzat per a figurar en la representació.

El veïnat de Lloret de Mar està apenat pel mal resultat de la festa, al qual resultat la població hi és estranya en absolut.

La mar es prestava a la representació, no sentint-se la més petita alenada que pogués fer perillar l'equilibri del decorat.

L'actualitat social

ELS DARRERS ATEMPTATS

S'ha publicat una nota de la Federació local (Sindicalistes de l'Unió), en la qual fa constar, en vista de la repetició dels atemptats de caràcter social, que «com que la repetició de semblants atemptats contribueix a exacerbar les passions, i la Federació local no vol carregar amb la responsabilitat de l'actitud que adoptin llurs companys, declina tota responsabilitat del que esdevingui sobre els autors i encobridors de tals actes, ja que obrar d'altra fals seria tant com, indirectament i sense voler, fer-se solidaris dels qui, per satisfer vanes concupiscències, atempten contra la vida dels seus semblants.»

ELS FERROVIARIS

Hom diu que hi ha efervescència entre els ferroviaris de les Companyies Nord i M. S. A., amb motiu de no haver-se complert fins a la data, per les indicades companyies les RR. OO. de 18 d'octubre i 16 de desembre darrers, les quals disposen la implantació de la jornada de vuit hores i del descans setmanal per a tot el personal ferroviari d'Espanya, i a qual efecte fou posada en vigor altra R. O. el 1 de maig de 1920, limitant el temps de servei en els desplaços per al públic a vuit hores i tancant totalment el desplaçament diumenge les estacions de mercaderies i limitant també la gran velocitat al desplaçament dels articles frescos per al consum públic.

Com que aquesta classe ve observant que aquest problema anomenat ferroviari no va pel camí de la solució, els empleats i obrers de les dues importants companyies es proposen publicar aviat un manifest en el qual concretaran el camí a seguir si el Govern no obra enèrgicament, procedint en la forma deguda perquè aviat es doni compliment a les dites Reials Ordres, recordant també en el dit document algunes peticions que en altres ocasions han formulat a les companyies.

ELS OBRERS MUNICIPALS

L'Associació Instructiva d'Obrers i Funcionaris municipals, celebrà la present setmana les reunions de grups següents, per a procedir a l'elecció de delegats:

Dia 17, a dos quarts de deu de la nit, mossos de Dispensari; dia 18, a les cinc de la tarda, mossos de Mercat; i el dia 19, a les quatre de la tarda, agents d'arbitris.

Es prega amb gran interès l'assistència dels interessats a les dites reunions.

ENTERRAMENT

Ahí, al matí, a les deu, tingué lloc l'enterrament de l'obrer Josep Solanas Bonfill, assassinat el divendres darrer al carrer del Pou de la Figuereta.

Alguns individus de la família del finat i nombrosos companys de treball acompanyaren el cadàver des del Clínic fins al cementiri.

No van registrar-se incidents; però, en previsió que en poguessin esdevenir, les autoritats havien adoptat precaucions.

L'EMIGRACIO

Segons sembla, es troben a Sant Feliu de Guíxols, alguns negociants francesos, per tal de contractar homes i dones per a les properes operacions de la verema al Rosselló, i que, donada la crisi regnant, és de creure que serà molts els que es comprometran per a realitzar els dits treballs, com esdevingué en anys anteriors, calculant-se que el nombre d'obres que han emigrat d'ençà que paralitzaren el treball algunes importants fàbriques de suro, passa d'un miler.

LA VAGA DE BARBERS

Els fadrins barbers del Sindicat lliure, posen de manifest a l'opinió que la incomprensió de la Federació Patronal del Gremi continua aguditzant-se per moments, pel qual motiu el Sindicat de Fadrins es veu obligat a mantenir l'actitud en què s'ha posat.

Tots els fadrins pertanyents al Sindicat lliure secunden l'atur, i en sa conseqüència, els amos de les perruqueries, especialment en les del centre i l'Eixample, es veuen obligats a servir per si mateixos els parroquians els quals s'han d'esperar molta estona.

Com a dia festiu, les perruqueries es tancaren ahir a la una de la tarda. Les bases que el Sindicat ha presentat a la Federació de Patrons, són les següents:

Article primer. Reconeixement del Sindicat lliure professional de fadrins perruquers i barbers de Barce-

lona i el seu terme municipal.

Art. segon. Descans dominical. Art. tercer. Borsa del Treball, no podent funcionar a Barcelona i el seu terme municipal cap més Borsa del Treball que la d'aquest Sindicat; per consegüent, cap patró podrà en el seu establiment, tenir cap fadrí que no estigui proveït del volant del Sindicat.

Art. quart. Horari: Del dilluns al divendres: Entrada, a les nou del matí; sortida, a les dues de la tarda; entrada, a les quatre de la tarda; sortida, a les vuit de la tarda.

Els dissabtes: Entrada, a les nou del matí; sortida, a les dues de la tarda; entrada, a les quatre de la tarda; sortida, a les vuit de la nit.

Els divendres, vigílies de dies festius, l'entrada serà a les nou del matí i la sortida, a les dues de la tarda; entrada, a les quatre de la tarda; sortida, a les deu de la nit.

Els dissabtes festius s'entrarà a les nou del matí; sortida, a la una de la tarda.

Nota. — Tots els dies que per costum immemorial se celebren a Barcelona, seran considerats com a festius, i en sa conseqüència, s'entrarà a les nou del matí i se sortirà a la una de la tarda, fent-se les vigílies les mateixes hores de treball que les que es determinen per a les festes oficials.

Art. cinquè. Les perruqueries i barberies hauran de romandre tancades de les dues a les quatre de la tarda.

Art. sisè. Cap patró podrà tenir interns en llurs establiments respectius al dafrinatge, excepció feta dels familiars o els que tinguin participació en el negoci, en quals casos vindran obligats a justificació legal.

Art. setè. Seran suprimides les plaques dels mitjos setmanals i mitjos fadrins, com també els anomenats ajudants dels dissabtes.

Art. vuitè. Resta suprimit el treball fora de l'horari assenyalat.

El Sindicat vetllarà, per tots els mitjans que estiguin al seu abast, pel compliment d'aquesta base.

Art. novè. Són dels fadrins: Primera categoria, 60 pessetes; segona, 55; tercera, 50.

El 10 per cent de la recaptació total de la setmana.

Queda l'oficialitat en llibertat per a l'admissió de propines, sense que els patrons hi tinguin per a res intervenció.

Art. desè. No es reconeixeran els contractes individuals que amb anterioritat a la presentació d'aquestes bases existien entre patrons i obrers.

Art. onze. Els casinos, hotels, circois i societats d'esbarjo es registren per les mateixes bases i horaris que les perruqueries de primera categoria, amb el mateix nombre d'hores de treball.

Art. dotze. La Borsa del Treball funcionarà a les oficines del Sindicat de nou a dotze del matí i de nou a onze de la nit.

Art. tretzè. Seran servits els clients que amb anticipació a l'hora prefixada per a tancar es trobin a l'establiment.

De cap manera els que ho fessin tocada que fos l'hora oficial.

El delegat tindrà cura que es compleixin aquestes bases i denunciarà llur infracció.

Art. catorzè. Els fadrins que hagin de deixar el treball per malaltia, cobriran:

La primera setmana, el sou íntegrament; la segona, tercera i quarta, el 50 per cent del sou que tinguessin en la perruqueria on treballin.

Art. quinze. Cressació d'una comissió mixta, composta de tres patrons i tres fadrins, amb el mateix nombre de suplents per a ambdues parts.

Banc de Catalunya

Barcelona

Central: Rambla d'Estudis, 4

Agències: N.º 1: Creu Coberta, 8. N.º 2: Sant Andreu, 146. N.º 3: Salmerón, 11.

Negociem els cupons del Deute amortitzable 5%, venciment 15 del corrent.

Apartat de Correus: 563

Direcció telegràfica:

CATALONIABANK

Entendran en la solució de tots els conflictes d'ordre purament societatari que se'ls encomanin».

Aquesta vaga comprèn 521 establiments amb 1.130 dependents.

En alguns altres treballen fins a 61 dependents.

L'ATEMPTAT D'AHIR. — UN MURT.

En un camí, continuació del carrer del Pacífic, de Sant Martí, fou trobat la matinada d'ahir, a les tres, el cadàver d'Esteve Fortuny Riera, de 25 anys, solter, tintorer, natural de Rodonyà (Camp de Tarragona).

El cadàver, que estava en mig d'un bassal de sang, presentava una ferida per arma de foc curta amb orifici de entrada a l'orella dreta, i sortida per la part posterior de l'orella esquerra. Tenia una altra ferida a la cuixa dreta. El projectil, amb la càpsula corresponent, fou trobat a mig metre del cadàver, en la mateixa direcció de la primera ferida.

No portava cap document, trobant-se-li tres llibres: un exemplar de la «Geografia para niños», per don Esteban Paluzie, edició de 1907, aparentment escrits al primer full els noms de Juli Gómez Ortega, Esteve Fortuny i Pere Salto Viñes; un altre exemplar de la «Gramàtica Castellana», segon grau, obsequi editorial J. T. D. — Barcelona, i «Lecciones de Aritmética», per don Josep Dalmau i Carles, 1919.

Portava espadenyes blanques amb vetes lligades a la cama, mitjons negres, pantaló de color americà blau de les anomenades de mecànica, i camisa blanca. Tocant a la mà dreta hi havia la gorra, que era amb quadros blancs i negres. El cadàver fou portat al Clínic.

Fetes algunes recerques, s'aconsegut identificar el cadàver. Fa dinou mesos que per la seva mala conducta el seu pare, que viu al carrer de Castillejos, l'havia tret de casa seva.

Segons els antecedents obrants als peranyes al Sindicat Unió.

Signora qui foren els autors del fet.

Instrueix diligències el jutjat del Nord.

Les detonacions foren sentides per alguns inspectors i agents que es trobaven a la Delegació del districte del Nord, els quals sortiren precipitadament de l'esmentat Centre i després d'algunes recerques trobaren el cadàver al lloc esmentat.

Segons els antecedents obrants als registres que la «Jefatura», Esteve Fortuny havia estat detingut un cop per coaccions i un altre per reunió clandestina, havent així mateix usat el nom de Domènec Bonet March.

UNA COL·LISIO

Segons informes oficials, a dos quarts d'una de la matinada del dimarts, al carrer de Bofarull, cantonada aal de Bogatell, va entaular-se una lluita entre dos grups pertanyents a distint sindicat obrer.

Es creuaren uns catorze trets sense que els projectils, que se sapia, ferissin ningú.

Acudiren forces de policia i de la guàrdia civil i els autors fugiren.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata. Plaça del Rei.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquillologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Montanyenc», Princesa, 14, primer. — Obert d'onze a una i de cinc a set.

Arquitectura: Escola d'Arquitectura. — Segon pis de la Universitat a onze de la vetlla.

D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.

Artístic i Arqueològic de Barcelona. — Obert de les nou del matí a la una de la tarda, i de les tres fins a posta de sol: Palau Reial del Parc. Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

—Especial de Patologia Vegetal del Consell de Foment. (Aragó, número 287, principal). Públic. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a ment també es pot visitar els dies festius.

sis de la tarda. Avisant anticipada Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol.—Plaça Real, número 10.

—Del Consell de Foment. (Aragó, número 287, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis del a tarda, els diumenges.

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

D'Història Natural de l'Acadèmia de Ciències i Arts: Rambla dels Estudis, 9.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

De Protocols: Notariat, 4.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

Centre Excursionista de Catalunya (Carrer del Paradís). — Oberta de sis a vuit de la tarda i de les deu a dos quarts de dotze de la nit.

Biblioteca del Consell de Pedagogia. — Urgell, 187. — Oberta, de 13 a 1 del matí, i de 4 a 7 de la tarda.

Els diumenges, de 11 a 1 del matí. Aquesta Biblioteca és circulant.

Episcopal: Palau Episcopal.

Dels Museus Artístics (especial de Art): Oberta de les deu del matí a la una de la tarda. Museu Arqueològic: Palau Reial del Parc.

Arts. — Oberta de deu a una del matí, i de set a nou del vespre. Passatge de Sant Joan, 26, principal.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diputació.

Biblioteca pública de Sant Andreu de Palomar (Santa Maria, 18 i 20). — Oberta de les vuit a les deu del vespre.

Biblioteca de l'Escola Elemental del Treball (Urgell, 187, Casa Batlló). — Especialitat en obres d'ensenyament tècnic per a obrers. Oberta tots els dies feiners, de sis a vuit des vespre.

Provincial Universitaria. — Oberta de dos quarts de deu del matí a dos quarts de dues de la tarda: Edifici de la Universitat.

Biblioteca de l'Institut de Fisiologia (Facultat de Medicina), especialitzada en Fisiologia, Biologia i Bioquímica, tots els dies feiners, de deu a una i llevat els dissabtes.

Biblioteca especialitzada en matèries tèxtils. Escola d'Indústries Tèxtils de la Universitat Industrial (Urgell, 187), oberta, de deu a dotze. Servei de préstec.

Las autoridades médicas recomiendan

Perlas de Valil

como excelente calmante de los nervios

Dolor de cabeza, estados de exaltación, molestias de corazón, neurastenia e histerismo, desvelo nervioso, y en Perturbaciones de la menstruación

Pídase en las farmacias frascos de origen de 25 perlas.

Productos Químicos Meister Lucius & Brüning, S.A. Barcelona. — Apartado 202

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

DE LA PRESIDENCIA

Madrid, 15, 2 tarda.
El president del Consell passa el dia a l'Escorial.
El sotsecretari de la presidencia el passa a Avila.

ALS CENTRES OFICIALS

Aquest migdia no han donat notícies a cap departament oficial per trobar-se tots els ministres absents de Madrid amb motiu de la festivitat del dia.

El president ha sortit aquest matí cap a l'Escorial, d'on tornará aquest nit.

FRANÇA I LA REPUBLICA DEL RIF

En Lluís d'Oteyza continua a la "Libertad" els seus articles sobre el Rif. Dedicat el d'avui a demostrar que França tolera que subdits seus prestin suport als rifenys que combaten contra Espanya.

Cita diversos fets que durant la seva estada a la zona francesa va poder comprovar, i diu que al port de Sot es realitza tota mena de contraban d'armes per Alhucemas.

Afegeix que durant la seva conversa amb el capdell beniuirraguel, Abd-el-Krim, va poder comprovar també les bones relacions existents entre França i l'anomenada república del Rif.

—Durant la seva entrevista amb mi — diu Oteyza — Abd-el-Krim al·ludit clarament al fet que si un dia fou contrari als francesos avui hi està en perfecta intel·ligència.

Després, el seu germà em va fer veure que la tal intel·ligència existia.

Es parlava de la possibilitat que les autoritats militars de Melilla m'agafessin en tornar, i Mohamed em va dir:

—Aneu-vos-en per la zona francesa. —Impossible — li vaig dir — No tinc el passaport perquè me l'he deixat a l'equipatge.

—Per això no cal anem-se'n contestant — El meu germà us en donarà un.

El "Pajarito" va fer més: em va contar les seves excursions per França, afegint que en la pròxima em telegrafiarà des de París perquè anés a unir-me amb ell, orgullós del tracte que allí rep.

—Ja veureu, ja veureu com ens consideren. Ens posen un auto magnífic perquè hi passegem.

—I el nostre ambaixador no reclama? — li vaig preguntar.

—Es clar que reclama, però no en fan cas.

—Impossible.

—Assabenteu-vos-en. El vostre ambaixador és el Sr. Quinones de León, veritat? Doncs aquest demana que ens expulssin a Mohamed, a Abd-el-Krim i a mi, que estavem a París feia mes i mig, i Poincaré li va contestar que no volia. Ell tindrà la resposta. Assabenteu-te'n.

I afegeix Oteyza:

Encara en acomiadar-me d'ells Abd-el-Krim el jove i Mohamed Afarkan em defensaven que els entrés la col·lecció completa de les fotografies que tieren Díaz i Alfonso.

I com les va trametre?

La resposta fou el nom i les adreces, a la zona francesa, de la persona que allí tenen com a representant, si no oficial, oficials; però tampoc és més que representant oficial i no oficial, el nostre consol a Uxda.

La república del Rif té, doncs, al Marroc francès igual tracte que Espanya, amb un diferència bastant grossa: que el nostre representant no ens serveix de res i el dels seus serveix molt eficaçment.

LA "GACETA"

La "Gaceta" publica

Real Decret del ministeri d'Estat disposant que don Genís Vidal i Saura, secretari de primera classe a l'Agència diplomàtica de la nació a Tànger, passi a continuar els seus serveis, amb la dita categoria, a la Legació de Varsòvia.

Altres idem que don Eduard García Comyn, secretari de primera classe a l'Ambaixada de Washington, passi a continuar els seus serveis, amb la dita categoria, a l'Agència diplomàtica de la nació de Tànger.

Altres idem que don Vicens González Arnau, marquès de la Torre, secretari de primera classe cessant, passi a continuar els seus serveis, amb la dita categoria, a l'Ambaixada de Washington.

Altres idem que don Ferran Alcalá

Galiano, comte de Torrijos, secretari de primera classe a la Legació de Lima, passi a continuar els seus serveis, amb la dita categoria, a aquest ministeri.

Altres idem que don Lluís del Pedregal i Madan, comte de San Esteban de Canongó, secretari de primera classe a l'Ambaixada prop del Sant Pare, passi en comissió a exercir el càrrec de consol de primera classe a la secció del Marroc d'aquest ministeri.

Altres idem que don Just Gómez Ocerin, secretari de primera classe en comissió, consol de primera a la secció del Marroc d'aquest ministeri, passi a continuar els seus serveis, amb aquella categoria, a l'Ambaixada d'Espanya prop del Sant Pare.

DISPOSICIONS ESTRANGERES

Madrid, 15, 4 1/2 tarda.
La "Gaceta" publica els següents avisos del ministeri d'Estat:

Anunciant que el Monitor Belga ha publicat una llei per la qual s'estableix un dret de Duanes de deu francs per hectòlitre per als olis lleugers o essencials.

Anunciant que el Monitor Belga ha publicat una disposició per la qual es declaren sotmesos al requisit de la llicència previa per a llur exportació el sucre, els xarops de tota classe, a excepció dels farmacèutics, i les melasses.

Anunciant que el Diari del Govern de la República Portuguesa ha publicat un Decret prorrogant fins el dia 31 del mes actual el termini de concessió de la llibertat de comerç i transít per als oïls estrangers d'adida inferior a cinc graus.

Anunciant que el Govern d'Egipte ha dictat les disposicions que s'indiquen aplicables a la importació de telixos de cotó cru, blanc, blanquejat o tenyit, i als talls i glassos per a mosqueters, confeccions o cotines.

Anunciant que el Govern de Noruega ha publicat la disposició que s'indica referent a la importació de l'arros a l'interior d'aquell regne.

L'IMPOST DEL TIMBRE

El ministre de Finances publicarà molt aviat una Real Orden aclaratòria dels preceptes de la reforma de l'impost del Timbre i altra concedint el canvi de certs efectes que es reformen o anul·len.

D'INSTRUCCIO PUBLICA

El ministre d'Instrucció pública ha dit que tan aviat com torni el Rei, sotmetrà a la seva firma alguns decrets d'importància, entre ells el que es relaciona amb l'Institut tècnic de Melilla i el de la reforma de les escoles de Comerç.

Sobre aquest últim ha afegit el senyor Montejó que l'anterior ministre, senyor Silió, obri una informació pública, amb l'objecte de recollir les dades i iniciatives per a la redacció del Reglament, i jo, després de consultar el Sr. Silió, el qual donà el seu beneplacit, he ampliat la informació pública amb el fi que no siguin solament les escoles de Comerç les que informin, sinó també les Cambres d'Indústria i Comerç, així com altres entitats que es creguin interessades en la reforma.

PER L'AUTONOMIA UNIVERSITARIA

Madrid, 15, 5 1/2 tarda.
Granada. — El rector d'aquesta Universitat, don Josep Pareja Garrido, i el vice-rector, don Josep Polanco Romero, han presentat la dimissió de llur càrrec.

La causa d'aquesta decisió ha estat el decret del senyor Montejó, suspent l'autonomia universitària.

S'afirma, amb fonament, que ministraran aquesta conducta els degans de totes les facultats.

DEFUNCIO

Tànger. — Ha mort de congestió cerebral el comandant militar don Josep Lacasta.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — L'ajudant del coronel Lazquetti, don Joan Solanes, ha relatat com ocorregué l'agressió.

Diu que cap a les 11 de la tarda, sortiren de Batel, amb direcció a Dar Drips, on el coronel havia de portar una comissió que li havia encarregat l'Alt Comissari.

L'automòbil marxava a gran velocitat.

En arribar prop del riu Yzam, un grup de moros amagats a la dreta del camí els feu una descàrrega sense que resultés ferit cap dels ocupants de l'automòbil.

Jo — afegeix — vaig apuntar als agressors amb el meu revòlver i els vaig fer alguns disparos.

L'auto apressà la marxa, però uns cinc quilòmetres més endavant poguérem veure un altre grup de rebels. Estaven al costat esquerre de la carretera i en nombre d'uns 30. Els veíem quan el cotxe estava massesa pròxim.

Quan ens havíem acostat a uns 20 metres posaren un genoll a terra i feren una descàrrega.

El xofer rapidament virà cap al costat esquerre, amb intenció segurament d'anar endarrera, però fou massa imprevist tot i per la velocitat que portàvem el cotxe caigué a la cuneta i quedà detingut.

El conductor saltà amb gran rapidesa i donant volta a la maneta el posà novament en marxa tornant de seguida al pescant. Tot fou cosa d'uns instants. Agafà el volant i en intentar fer marxar el cotxe una bala li penetrà per la femoral i de seguida una altra li travessà el cap, quedant mort.

El coronel i jo abandonàrem l'automòbil i disparàrem les nostres pistoles contra els moros, els quals havien avançat, trobant-se ja a uns sis metres de nosaltres.

Al baixar de l'automòbil, Lazquetti havia rebut una bala en una cama; després una altra bala el toçà al coll, havent travessat abans el cotxe.

El coronel caigué a terra desplomant dient: — Solanes, m'han mort.

Jo vaig atansar-me-li i li vaig pendre el pols: havia mort. Allavors vaig recollir els papers que servava a les butxaques interiors de la guerrera, retirant-me i travessant el camp, perseguit pels grups rebels, aconseguint arribar a les nou del vespre a la posició de Alh-Aruga, des d'on vaig comunicar l'agressió al comandant general.

Al matí han arribat a Melilla els cadàvers del coronel Lazquetti i el xofer Salvat, dipositant-los a l'hospital Docker.

Allí ha quedat instal·lada la capella ardent, veillant el cadàver oficials de la policia indígena i el comandant Lopera, el qual s'ha fet càrrec de la defetura.

A les sis de la tarda tingué lloc el sepeli.

— Estenen notícies que el cap de la policia indígena fa dies que fou objecte d'altra agressió que per modestia no havia revelat.

Tornava de la posició de Timallats, en unió del moro amic Abd-el-Kader i l'ajudant Solanes, quan un grup de rebels els va tirotejar, venent-se obligats a aixoplugar-se a un caseriu moro, des del qual es defensaren pistola en mà, fins que arribaren un oficial i diversos soldats d'artilleria, que dispersaren els rebels, els quals cercaven ja la casa amb l'objecte d'agafar el cotxe cap.

— El diari "La Gaceta de Melilla", publica un article firmat per Jaume Tur, el qual està essent molt comentat.

Diu entre altres coses:

Com a periodistes espanyols protestem indignats i avergonyits contra les manifestacions d'Abd-el-Krim a "La Libertad", de Madrid, totes tendencioses i encobridores de maniobres repugnants que poden encoratjar als rebels i deprimir l'ànim del poble espanyol.

No reputem èxits periodístics els actes que poden ésser en perjudici de la pàtria.

Luis d'Oteyza, des del seu diari, i per conducte de vostè, ha pogut el cap de la xusma rifenya anomenar assassins als aviadors espanyols i ha dit també nombroses falsedats que poden comprometre la serietat dels governants espanyols.

Doncs, bé: el més modest dels periodistes espanyols es complèn a qualificar a vostè, publicament, de rifeny disonestat d'espanyol.

ENTERRAMENT

DEL CORONEL LAZQUETTI

Madrid, 15, 6 1/2 tarda.

Melilla. — A la capella ardent, se-

tablert a l'hospital Docker, desfilàren molts caps i oficials.

Vetllaven el cadàver del coronel Lazquetti alguns caps i oficials de la policia indígena.

A les quatre de la tarda estiguiren a la capella ardent l'esposa i filla del coronel, desenvolupant-se una escena d'unes hores després s'efectuà l'enterrament.

Fou una imponent manifestació de dol.

Reberen honors forces de la policia.

ELS AUTORS DE L'AGRESSIO

Melilla. — El capità de la policia indígena senyor Alonso ha reconegut el lloc on fou agredit el coronel Lazquetti, morint aquest i el xofer Salvat.

Ha aconseguit esbrinar els noms dels agressors, que pertanyen a les cabiles de Matalza i Beni Buyahi.

Es gestiona la seva detenció.

Sembla que l'agressió fou preparada per Burrahia, proposant-se amb que portava el coronel Lazquetti.

Sardanyola va celebrar el diumenge més es distingiren durant els successos de juliol pels seus actes de selvatisme, intervenint personalment en les barbes matances de Nador i Zeluan, i molt particularment en les dels famosos fosos de la casa La Ina.

FRANÇA I ESPANYA

Madrid, 15, 8 30 nit.

El "Diario Universal" diu que la situació d'Espanya dista molt d'ésser serena en l'aspecte internacional.

Al·ludeix a l'article de "La Libertad", en que el seu director, senyor Oteyza, fa greus inculpacions a França, aportant dades per a demostrar que la nació veïna empara i protegeix les cabiles enemigues d'Espanya.

Aviat serà ja el dia — afegeix — en que, en unió de França i Anglaterra, hem de lluitar sobre quicòm de tan alt interès per a nosaltres, com és la qüestió de Tànger.

Era natural que anessim prenent posicions per a acudir a aquest torneig, i meditant la fortalesa pròpia vam saber les condicions del camí a recórrer, per a trepitjar terreny ferm.

Lluny d'ésser així, quan desconeciem les intencions dels altres, a Espanya es permeten manifestacions perilloses, perillósíssimes, que de segur, i com a mal menor, seran causa que els nostres adversaris ens acullin en la conferència amb poca simpatia.

I una de dues: o la tal informació d'un periodista està mancada de fonament, en el qual cas, i amb raó, França es mostraria queixosa del greuge, o, si en això hi ha res de cert, encara que sigui poc, i una vegada fet públic, adquireix sentit, estant obligat el nostre Govern a demanar per tal greuge i falsat, de manera que no deixi lloc a dubte, sobre la necessitat d'obtenir, no sols una explicació, sinó plena rectificació de conducta.

El que no és admissible, en qualsevol dels dos casos, és que el ministeri d'Estat deixi passar en silenci campanyes d'aquesta índole.

No estaria molt bé el silenci, si el que ha dit el periodista fos cert, però menys ho estarà encara si la denúncia té fonament, perquè aleshores, davan de quina classe de greuges podria protestar Espanya d'aquí endavant?

EL CONFLICTE DEL RAM DE LA FUSTA

Madrid, 15, 9 15 nit.
La Confederació Patronal ha remès als periodistes la següent nota:

«En el dia d'avui s'ha notat creixent entusiasme entre els patrons que constitueixen el ram de la fusta. Els escassos elements que fins el dissabte havien romàs en actitud expectant s'han unit al moviment, oferint-se incondicionalment al Comitè de vaga per secundar el locat.

Per tant, es pot afirmar que l'atur és general en els distints oficis que constitueixen el ram de la fusta.»

En contesta a la nota dels patrons, els obrers han publicat la següent:

«El conflicte plantejat pels patrons fusters de Madrid als seus obrers es pot afirmar que no ha arribat a tenir l'eficàcia per ells pretesa, puix són molts els patrons que no secunden el moviment, ja que únicament els obrers afectats per aquest atur són

uns 750, constituint totes les especialitats del dit ofici uns 8.000 treballadors.»

Entre els patrons que no han secundat el moviment figuren els senyors Lizarraga, López (D. M.), Ariza, pare, fill, Lluís Mata i altres, tenint en compte que el patró Nicomedes Herrero ha augmentat un torn de nit, i que s'ha obert una fabrica important, en la qual s'han col·locat uns 70 obrers.

La Federació Patronal afirma que són falses les denúncies fetes pels obrers sobre coaccions dels patrons, afirmant que el senyor Galan, un d'ells, es troba fora de Madrid i no ha pogut realitzar cap coacció.

Això és cert, però també és cert que el seu fill polític i representant, que va obrir segons les seves instruccions directes les han comeses.

També és cert que hi ha patrons que recorten els tallers en motu, tractant que els patrons fins ara disson formes segundin el locat.»

DECLARACIONS DE L'ALT COMISSARI

Madrid, 15, 10 30 nit.

«La Epoca» publica del seu corresponent a Melilla les següents declaracions de l'Alt Comissari:

«Diu el general Burguete que d'ençà que es va fer càrrec de l'Alt Comissari la seva atenció preferent fou dedicar a establir les bases més sòlides per a la implantació ràpida del protectorat espanyol en aquelles regions de la nostra zona que pel seu estat de pacificació ho permetin, proposant-se portar-ho a cap tan aviat com es publiqui el real decret oportú, qual projecte ha elevat al Govern per a la seva aprovació.

Altres dels majors anhels de l'Alt Comissari és establir l'empleu de columnes volants, compostes de tres armes i en constant moviment, per a donar al país sotmès la sensació del nostre poder, amb la menor quantitat possible de forces.

«Amb aquesta organització es reduiran les posicions a les indispensables per a protegir les nostres bases de proveïment i, demés, les línies de comunicació, així com per a assegurar les vies comercials importants, i gràcies a l'admirable activitat i immillorables desigs de tots en secundar-lo en les seves orientacions espanya que s'arribarà a la seva realització sense grans esforços.

«Per a això — segueix dient l'Alt Comissari — els tres comandants generals m'han remès ja projectes de reorganització, amollats a elles i ha començat a posar en practica en aquest territori, en el qual passarà uns quants dies per a poder apreciar de prop els resultats de la implantació del nou sistema, i estar en contacte més directe amb les forces reorganitzades i amb el nostre partit addicte del Rif, que tan intensa tasca a favor d'Espanya ha començat de realitzar.

«Em proposo anar més enllà en la reducció de posicions a mesura que ho permetin els efectes assolits, i amb aquest desig he aconseguit formar ja en aquest territori de Melilla nou brigades de les tres armes, a base cada una de quatre batallons, més la intendència i tots els elements que siguin necessaris de les altres armes i serveis auxiliars perquè puguin atendre llurs pròpies necessitats.

«D'aquestes brigades, sis amb caràcter d'operatives, estaran sobre el front enemic, en demostració i disposades a tot el que sigui necessari, mentre les altres tres cobriran perfectament les perfectament les comunicacions i asseguraran el domini de la zona de reraguardia, donant-se amb això un pas de gegant en el sentit exposat anteriorment.

«Aquestes forces, que donaran a l'enemic la sensació del nostre poder en aquesta zona, portaran al seu ànim un desconcert molt convenient per a debilitar la seva puixança i augmentar moralment i materialment el del nostre partit addicte, necessitat d'encoratjament per a prosseguir amb intensitat i ataca en què tantes esperances hem de posar.

Contribuirà poderosament al fi indicat la cooperació de l'esquadra que, amb els poderosos elements ofensius dels nostres vaixells i els importants que el "Dédalo" aporta, ha començat la seva actuació sobre la co-

ta de Benlloch i part de Tensa-
man, en la qual s'observen gran nom-
bre de fogueres d'alarma i crida.

L'ofensiva de les nostres bateries i
hidroavions va produir grans danys
en aquells rebells, en el seu bestiar i
personal, els quals no esperaven
aquest atac.

Amb això ha augmentat també el
descontent contra Abd-El-Krim, que
cada dia és més gran, pel convencim-
ent que hi ha en el camp de que res
de bo es pot esperar d'ell.

Aquesta actuació de l'esquadra —
dij el general Burguete — en propo-
sició repetirà intensament, dedicant-la
junt amb l'aviació, a destruir les
bateries enemigues, la qual cosa crea
indispensable en primer terme per-
què la nostra superioritat sigui abso-
luta.

Tan aviat com quedi encarrilada la
reorganització d'aquest territori, tan-
en el que es refereix a l'exèrcit que
el guarneix, com al partit addicte, i
el nostre contacte, i ja en marxa la
implantació del règim maghenzià
portarà a cap una tasca anàloga en els
altres territoris, sempre amb el valu-
síssim concurs dels comandants gene-
rals, de les autoritats musulmanes i
dels interventors.

Desitjant no perdre un moment en
la primordial obligació d'evitar des-
peses a l'erari públic, vaig proposar
al Govern el dia 31 de juliol la repa-
ració de forces tan aviat com ho per-
meti el triomf complet de les nostres
armes a la implantació del protectorat.

Va dir, per últim, que l'acció polí-
tica en els dos sectors en què s'ha de
desenrotllar, Yebala i el Rif, marxa
sota els millors auspicis, perquè en
el primer d'ells s'han donat els pas-
sos més favorables per a la ràpida
implantació del protectorat.

La Mare de Deu d'agost

FESTES POPULARS

A GRACIA

El dissabte començaren ja les festes
populars, dansant-se arreu.

Ahí al matí, a la parròquia de Je-
sús, se celebraren solemnitats reli-
gioses.

Al matí, a les vuit, hi hagué missa
de Comunió general, assistint-hi totes
les associacions religioses de la bar-
riada. Pronuncià la plàtica prepara-
tòria el rector mossèn Marcell Gar-
riga.

A les deu se celebrà l'ofici solemne,
durant el qual, la capella de música
cantà una inspirada missa. Fou cele-
brant, el reverend don Marcell Garri-
ga, assistit del rector de l'església de
Sant Joan, reverend don Antoni Forn
i de l'econom de l'església dels Jose-
pets, reverend don Angel Rovira. Ocu-
pà la sagrada càtedra per a enllestir les
virtuts de la Verge, el reverend ca-
pucí Miquel de Barcelona. Assistiren
al religiós acte, una comissió de l'A-
juntament, formada pel tinent d'al-
calde del districte, senyor Nonell, i
els regidors senyors Tusell i Nadal;
representacions de les ordes religio-
ses de la parròquia i els senyors don
Antoni Parera, don Andreu Monner,
don Jaume Roig, don Josep M. Pasa-
ri i don Joaquim Gual, que formen
la Junta d'Obres de l'esmentada orde.
Són en gran nombre els carrers i

placer en els quals se celebren festes,
i que han estat guarnits vistosa-
ment.

Entre ells mereixen especial es-
ment els de Martínez de la Rosa,
Goya, Penedès, Verdi, Progrés, Dilu-
vio, Bonavista, Montmany en el seu
encreuament amb el de Ramon i Ca-
jal, Pere Serafi i Santa Eugènia.

S'han aixecat dos luxosos envellats
a les places del Diamant i Sant Joan.
Les places del Sol i Rius i Tauler,
han estat vistosament guarnides i
convertides en sales de ball a l'aire
lliure.

A l'última de les esmentades places
que ja inaugurà el diumenge passat,
com ja vam indicar ahir, les festes,
se celebrà ahir matí una lluita festa
musical, en la qual van pendre part
la Banda Martinenca i els Chors d'En
Clavé, sota la direcció del mestre Cas-
tell.

La massa coral, formada per uns
500 cantors, interpretà amb juetesa,
diverses composicions d'En Clavé, ob-
tenint xaradorosos aplaudiments.

Als balcons de les antigues Cases
Consistorials, hi havia, ultra el tinent
d'alcalde del districte, senyor Nonell,
el regidor senyor Nadal, el secretari
de la Finança, don Eugeni Esteve, i
infinitat de belles noies, que amb llur
fornor prestaven més reileu a l'ex-
ornament de la plaça.

La comissió organitzadora de les fes-
tes de la dita plaça, està composta
pel president don Baldomer Baxeras
i els senyors Perós, Dolcet, Pi, López
i Tol.

Els veïns, vist l'èxit amb què co-
mençaven les festes, es desfeien en
elogis davant llurs comissionats, fe-
licitant-los per llur encert en el guar-
niment de la plaça i organització del
programa.

Aquest any, els veïns del carrer de
Torrijos han donat mostra d'un gran
entusiasme perquè les festes resulte-
sin el més lluides possible.

En l'exornament, ultra donar-se una
nota de bon gust, s'ha fet una afirma-
ció de catalanitat, la qual ha estat
vista amb molta simpatia, puix poc
eren els balcons que no llueixin la
bandera barrada.

A les sis del matí tingué lloc una
corollosa tronada. Amb tant simpà-
tic despertar dels veïns van comen-
çar les festes.

A dos quarts d'onze, la banda de
música «L'Harmonia Barcelonessa»
va recórrer els carrers executant ale-
gres passos dobles, acompanyant des-
prés la comissió a la Tinència d'Al-
caldia, amb l'objecte de donar un
concert en honor de les autoritats mu-
nicipals, mentre s'efectuava l'homena-
atge.

Serien les onze quan es presentava
a la Tinència d'Alcaldia una comissió
de veïns de l'esmentat carrer, amb
l'objecte de saludar el senyor Nonell,
i remetrei una artística rosella guar-
nida amb llacs dels colors de la
bandera barrada.

Componien l'esmentada comissió, el
president de la comissió organitza-
dora de les festes del dit carrer, don
Antoni Campmany, acompanyat de
don Antoni Villagrassa, l'alcalde de
barri don Josep Guinovart Martí, i
les senyoretes Antònia Campmany i
Eranding Villagrassa.

Aquestes remeteren el present al se-
nyor Nonell, el qual, en rebre'l, tin-
gué frases per a les noies i llurs aco-
panyants.

Les cantes que penjaven de la ro-
sella portaven la següent inscripció:
«Al nostre tinent d'alcalde, la co-
missió de festes del carrer de Torri-
jos.»

Els veïns del carrer del Perill han
volgut associar a la festa el popular

artista de la pantalla, Charlot, i essent
impossible que aquest hi assistís en
cos i ànima, han col·locat al mig del
carrer, un gegant dibuix de l'artista,
causant la rialla de tots els que l'han
vist.

El carrer de la Llibertat també pre-
sentava animat aspecte. La banda de
Hostafrancs ha donat un concert.

Els senyors de la comissió tenien
cura de mantenir l'entusiasme amb
llurs encertades mesures, ordenant a
la banda que, a fi que tots els
veïns poguessin sentir el concert,
es traslladés cada mitja hora a un
altre indret del carrer.

La comissió d'aquest carrer, està
presidida per don Salvador Blasi,
acompanyat dels senyors Vinaixa, No-
nell, Fabregas, Sabaté i Puntí.

L'exornament i organització de les
festes al carrer de la Fraternitat, han
anat a càrrec del «Grup Els Tran-
quils». Intuït, ens sembla posar de ma-
nifest que tractant-se de tan festiu
grup, l'encert l'ha acompanyat.

Nonbrós públic ha desfilat per
aquest carrer, no volent fer quedar
malament als organitzadors, que cor-
responien amb dispa de morter i
concerts de piano de maneta.

En una paraula, Gràcia presenta el
magnífic aspecte de tots els anys.

Tots els carrers on se celebra la fes-
ta, han estat guarnits amb gust, ha-
vent-hi acudit nombrosos públics.

El nombre de bandes de música i
orquestres que actuen, és, en realitat,
acaparador.

Els carrers de Santa Eugènia i Tor-
dera, Breton de los Herreros, Pro-
grés i Plaça del Sol, també s'han fet
creditoris, pels esforços dels veïns, a
ésser esmentats.

A la Societat «El Artesano», s'inau-
gurà l'exposició de dibuixos dels
alumnes de les seves classes celebrant-
se després, amb la solemnitat d'altres
anys, la festa dels Jocs Florals.

Presidia el regidor senyor Tusquets
en representació de l'alcalde, aco-
panyat a l'estrada per l'oficial del
Govern civil, don Alfons M. Ovejero,
en representació del senyor Martínez
Anido, don Jaume Gavilans, l'ex-regi-
dor senyor Laporta, i els membres
del Jurat del certamen.

Actuà de mantenedor, En Manuel
Rocamora, i la flor natural l'ha me-
rescudat don Octavi Salter, el qual
designà per a Reina de la festa la
bellíssima i elegant senyoreta Maria
Bassa i Carabent.

A LA PLAÇA NOVA

Ahí començaren a la plaça Nova i
carrers propers, les festes que cada
any celebra aquell veïnat amb motiu
de la festa de Sant Roc.

A les quatre de la tarda hi hagué
una funció de putxinel·lis, jocs de
cucanya i avlada de globus.

Avui, a les set del matí, inicià la
jornada, una gran tronada i diana
per la banda de música de la Creu
Roja, recorrent els carrers veïns a la
plaça, per a formar, amb una comis-
sió, la comitiva que portarà a la Cate-
dral les banderes del veïnat. A les
vuit del matí se celebrà a l'altar
de Sant Roc, de la Catedral, una so-
lemne missa. Terminada aquesta, es
farà el repartiment de pa als pobres,
mitjançant la presentació dels bons
repartits.

De deu a dotze del matí, i de qua-
tre a set de la tarda, la banda de la
Creu Roja donarà concerts a la Pla-
ça. A la tarda s'aviaran globus, hi
haurà jocs de cucanya i funció de put-
xinel·lis, cerca-vida pels gegants i
nans i altres diversions infantils.

A les vuit de la nit es resarà el Ro-
sari davant la capella, i a les deu

s'aviarà un gran castell de focs arti-
ficials.

El dijous continuaran les festes. A
les vuit del matí se celebrà missa
a l'altar de Sant Roc de la Catedral,
en sufragi dels veïns morts durant
l'any. De cinc a set de la tarda s'a-
viaran globus, hi haurà jocs de «sor-
tija», i altres, per a espai i diversió
de la mainada.

A les deu de la nit, acabaran les
festes amb una audició de sardanes,
executades per la cobla Barcelo.

A VALLVIDRERA

També, com és sabut, la pintoresca
barriada de Vallvidrera celebra ara la
seva festa major.

A la parròquia hi hagué ofici so-
lemne.

A la tarda hi hagué balls de societat
i a la nit, una serenata a la plaça de
mossèn Jacint Verdaguer, i ball a
l'envelat.

Demà hi haurà ball infantil, balls
de societat i serenata a l'esmentada
plaça.

Dijous, balls a l'envelat, tarda i nit,
i execució de sardanes a la plaça de
Verdaguer.

Les festes es faran a l'envelat ai-
xecat a la plaça d'En Pep Ventura.

Els balls i setenates estan a càrrec
de l'orquestra L'Empordanesa, de Pu-
l·l·regell.

A BADALONA

Per a anunciar la festa, a primeres
hores del matí, hi hagué l'acostumat
dispar de morterete.

Seguidament començaren els cultes
religiosos.

A les deu, a la parròquia de Santa
Maria, el solemne Ofici amb assistèn-
cia de les autoritats, il·lustre Junta
de l'Obra i Congregació Mariana.

Es cantà la Missa de Sant Tomàs,
d'En Sanchó Marraco, sota l'encertada
direcció del mestre de capella, senyor
Valls. Pronunciaren eloqüents ser-
mons el rector Antoni Brias, a la
missa de Comunió, i el doctor Ramon
Rodón, catedràtic del Col·legi de Co-
l·lell, a l'Ofici.

Durant tot el matí se celebraren,
organitzades per la Societat Esport Ci-
clista Badaloní i l'Ateneu Obrer, car-
retes a peu i de bicicletes, disputant-
se artístiques copes, donades per l'A-
juntament, i altres valuosos premis.

Un altre dels números que compo-
nen el programa de festes, fou la
sortida del típic grup «Ball de bas-
tons» i gegants i nans.

A les onze començà el ball de sar-
danes a l'Avinguda del canonge Bara-
nera, per la notable cobla de Cassà
de la Selva.

A la mateixa hora s'efectuà la inau-
guració oficial de dues fonts públi-
ques, instal·lades la una a la plaça
de Galetà Soler, i l'altra a la plaça
del Sol.

També hi hagué partits de futbol.
Demés, hi hagueren, a la tarda,
exhibicions de gimnàstica, gran festi-
val amb proves i simulacres de sal-
vament de naufrags, partit de polo,
lluït, a la corda, etc.

Amb assistència de les autoritats,
s'inaugurà una tombola a benefici de
les obres del nou temple de Sant
Josep.

Hi hagueren balls a la plaça del
Duc de la Victòria i als quatre envellats:
un castell de focs artificials a
la platja; una extraordinària funció
teatral a la sala Picarol, i un impor-
tant concert a les Cases Consistorials.

Els trens i tramvies arriben plens
de forasters.

Pel carrer de Mar i pel formós pas-
sag de Martínez Campos, a certes
hores del dia es feia difícil el trànsit;
tal era l'agomolament de gent.

També els cafès i restaurants s'han
vist molt concorreguts.

La platja no ha estat el lloc menys
afavorit.

Tot i om convenia que mercès a la
pausable iniciativa del culte Ajunta-
ment i de llurs industrioses habitants,
la festa major de Badalona cada any
té més importància.

L'hidroavió correu de Mallorca

SENSE NOTICIES

Ahí, a les dues de la tarda, sortí de
Barcelona l'hidroavió que fa el servei
de Mallorca.

Durant la tarda es van rebre notícies
de Palma dient que no havia arribat.
Això va fer estar amb ansia, i va sor-
tir una gasolinera per a explorar la
mar i veure de trobar l'hidroavió, però
la sortida fou infructuosa.

A les vuit del vespre al Govern civil
no tenien notícies ni del avió ni de la
gasolinera. El mateix sabien a mitja
nit al port, a l'Aere Club i altres llocs
on l'interès començava a colorar-se de
pessimisme.

No obstant es tenien esperances de
que pot haver-lo recollit un veler que
no tinguí radiotelegrafia i, per tant, no
puguí comunicar la troballa. Hom re-
corda que així succeí el dia de la inau-
guració de la línia, en que un veler
salvà el mecànic de l'aparell, víctima
de l'accident.

EDITORIAL CATALANA

— S. A. —

BARCELONA

LA MES IMPORTANT EMPRESA EDITORIAL
DE LA NOSTRA TERRA

Dels seus tallers surten els més acurats treballs
tipogràfics.

Editem importants revistes tècniques, d'esport, teatre, etc.

Surten continuament llibres dels més coneguts escriptors catalans i
traduccions de les més valuoses firmes de la literatura mundial.

Comptem amb maquinària moderna per a la

Tipografia comercial

Mostruaris, factures, talonaris, cartells,
circulars, fullets, programes, revistes, etc.

SECCIÓ ESPECIAL per a servir amb rapidesa els treballs de les
ENTITATS BANCÀRIES i altres GRANS EMPRESES

Per a tota mena d'impresos demaneu pressupost a la

SECCIÓ D'IMPRESSA

de
Editorial Catalana, S. A.

MALLORCA, 257 i 259

Telefoneu al 58 G. i passarà el nostre representant
a rebre les vostres ordres.

«ELS HEROIS»

de PRUDENCI BERTRANA

ha obtingut en els Jocs Florals d'enguay el premi «Concepció Rabell»,
que és destinat al millor llibre de prosa catalana. — Demaneu-lo a la

EDITORIAL CATALANA, S. A.

I A TOTES LES BONES LLIBRERIES

Demaneu catàleg

2'50 ptes. rústica

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La delegació francesa a la Conferència de Londres

París, 15. — El representant de l'Agència Havas, a Londres, precisa la posició oficial de la delegació francesa, al final de la conferència.

La delegació francesa — diu — ha donat proves constants de paciència i de moderació, des del començament de les deliberacions.

Ha recordat la posició especial de França, els seus deu departaments devastats i els seus sacrificis per la causa comuna, més grans que els de cap altre dels aliats.

Havent-li estat negat sempre el dret de prioritat per a les reparacions, França esperava que, almenys, li serien donades seguretats per a recordar els seus crèdits sobre Alemanya, després del primer de juny de 1921, en el quadre d'estat de pagaments alemanys.

Alemanya féu baixar sistemàticament el marc, valent-se de molts procediments, entre ells el de les seves emissions cada cop més grosses. Demés, no ha cessat, amb el mateix objecte, de vendre marcs a l'estranger.

El pla general d'Alemanya, no pot ésser més senzill: ja que no té Deute exterior (així com el Deute exterior de França, Anglaterra i Itàlia, són, en canvi, formidables), el seu objecte és fer què es reduïx el total de les reparacions, amb la finalitat de poder tornar a apoderar-se del mercat, en condicions evidentment aventajades per a aqueixa nació que, gràcies a aqueixa tàctica, resulta afavorida, aduïda per la desfeita.

Però, no és això únicament, sinó que, demés, el Reich fa una política que tendeix a aparèixer arruïnada, davant dels ulls d'Europa i de tot el món.

Alemanya espera que la primera operació de crèdit que se li permeti, la podrà portar a cap sense l'aplicació de mesures coercitives i sense que se li exigeixin garanties de cap mena. La posada en aquest pla d'idees, Alemanya considerarà que ha pagat la promesa, si aquesta operació produeix una vintena de milers de milions de marcs per a reparacions.

Si es permet que prosperi l'illurement aquesta política germana, resultarà que la situació d'Alemanya serà millor que la de les altres nacions, puix no pesa sobre la nació sinó un deute exterior sense importància i posseïra una indústria plena d'activitat i posada en ple estat de florida, amb la qual li serà permès recobrar a Europa i al món, en detriment dels aliats, la hegemonia econòmica que els quatre anys de guerra li arrebastaren.

La delegació francesa volgué oposar a aquests plans un programa internacional, equitatiu i racional.

Consistia el projecte de la delegació francesa, en utilitzar les obligacions de l'estat de pagaments per a la liquidació dels deutes de la guerra; però la recent nota de la Gran Bretanya ha impedit el desenvolupament d'aquesta iniciativa de França, desbaratant tan racionals projectes.

La delegació francesa pensava i segueix pensant que, per a fer cara a aquestes maniobres alemanyes, els aliats havien d'obligar a Alemanya a restablir la situació financera, donant per a això garanties reals per una part, i sotmetent-se per altra part a l'organització i aplicació d'un control definitiu. — Havas.

París, 15. — La comissió de reparacions hauria hagut, lògicament o equitativa, de comprovar la falta voluntària del Reich; però en aquesta conferència es va trobar igualment davant d'una prèvia declaració pública de Lloyd George assegurant que la concessió de la moratòria al Reich és indispensable.

Aquesta declaració, igualment que la referent a l'admissió d'Alemanya a la Societat de Nacions, són iniciatives isolades que Anglaterra va adoptar, en la plenitud de la seva llibertat.

La qüestió de la moratòria, es trobava així ímplicitament reglamentada, contra l'opinió de la delegació francesa, arribada a Londres.

De no ésser així, França hauria reclamat la negativa respecte de la moratòria, així com la declaració de falta de compliment d'Alemanya, com a solució més raonable, ja que la moratòria no és sinó una decisió de caràcter negatiu que en cap manera afecta al restabliment d'Alemanya i molt menys a la reconstitució d'Europa.

Tot seria estèril i insuficient, sense la reglamentació dels deutes inter-

aliats i sense la racional preparació d'operacions de crèdit.

Podia potser el Govern francès transigir amb la concessió d'una moratòria desproveïda de noves i productives garanties?

Tres vegades ha afirmat ja el seu punt de vista el Govern francès, a aquest respecte.

Alemanya, en gran part, és responsable de la seva actual insolvència, i el Govern britànic ho ha reconegut formalment així, per altra part, en el preàmbul de les seves contraproposicions, quan va deixar consignat el següent:

«Les remeses de carbó i de fusta, demanades pels aliats i exigides per la Comissió de reparacions, no foren completament efectuades pel Reich, que lliurà el seu pressupost després de l'armistici emetent bons del Tresor assegurant el pagament amb augment de la circulació fiduciària, deprenent el mercat i destruint el valor de l'or, així com invertint al propi temps grans sumes en treballs no urgents i en subsidis.»

Aquestes declaracions haurien, naturalment, d'entranyar la declaració d'incompliment per part d'Alemanya, permetent que cada un dels aliats adoptés les sancions que cregués necessàries.

Com que aquesta declaració d'incompliment no fou establerta, la delegació francesa, donant mostres dels seus bons desigs de conciliació, es reduí a una demanda molt més modesta.

Aquesta demanda, com és sabut, consistia en atorgar que la moratòria fos concedida, sense altra precaució que la de pendre possessió als aliats de determinats béns alemanys, que poguessin proporcionar cabals immediats.

Reclamà, demés, la delegació francesa mesures de control, l'objecte de les quals havia de tendir al sanejament de les finances alemanyes i a obtenir quelcom del que demanava, però en el referent a les garanties va topor amb la inflexible oposició de la Gran Bretanya. — Havas.

París, 15. — França no demanava a canvi de la moratòria, sinó que Alemanya abandonés als aliats garanties consistents en determinats béns susceptibles de produir marcs paper i després marcs or.

Les contraproposicions que Anglaterra va formular, en contesta a les proposicions presentades pel senyor Poincaré, no parlaven de garanties, i menys encara de garanties productives, sinó solament de «prendes, destinades a impedir la renovació dels abusos comencos».

També se li va refusar a França el relatiu al restabliment de la línia duanera del Rin i la seva intervenció en distint punts del Ruhr, així com la requisició en certes indústries alemanyes, especialment algunes que podrien ésser emprades per a preparar mitjans de guerra, tals com les fàbriques de materials colorants i les d'aparells d'aviació.

La raó aduïda per a oposar-se a tals fiscalitzacions d'aquestes indústries fou la de que això implicaria una indemnització als propietaris sobradament creciosa.

En el que es refereix al control de les mines pertanyents al fidei i als boscos del domini públic, tots els esforços realitzats per la delegació francesa, amb tot i la seva gran voluntat de conciliació, resultaren inútils davant la sistemàtica i irreductible oposició d'Anglaterra.

La divergència dels respectius punts de vista va anar tan lluny, que Lloyd George va proposar portar la qüestió a la Societat de Nacions, a la qual proposició es va negar terminantment el senyor Poincaré, per no estar la Societat de Nacions designada per a estatuir sobre la interpretació del tractat, sobre tot, en matèria de reparacions.

Existia igualment desacord, sobre l'article desè del projecte anglès, que, concedia immediatament a Alemanya, sense reconeixement de garanties, una moratòria no sols per a desembre de l'any actual, sinó per a períodes successius. — Havas.

París, 15. — França, desitja tant com els restants aliats, veure a Alemanya com més aviat millor, en estat de poder contractar emprèstitis, dels quals, una gran part, seria destinada al pagament de les reparacions, però per a arribar en aquest resultat, és precis abans que tot, sanejar les finances alemanyes, més bé

per mesures de control que per moratòries.

Es de tenir en compte que la solució general d'aquest assumpte es troba lligada a la qüestió dels deutes interaliats, i davant la impossibilitat d'abordar a Londres, com conseqüència de les reserves formulades pel Govern britànic la dita qüestió i en vista de la posició adoptada per Anglaterra, la Delegació francesa no ha volgut que se li lliquin les mans en la qüestió, primordial per a ella, de les reparacions.

Finalment, el Govern francès va declarar que podia acceptar la concessió d'una moratòria fins el 31 de desembre de l'any actual, amb garanties insuficients, però que estava disposat a abordar com més aviat millor, el problema dels deutes interaliats i a procedir a la liquidació d'aquests i a remeier en el possible la crisi dels canvis.

Donant també que, en el cas que es celebrés amb aquest propòsit una nova reunió dels Govern aliats, es tingues e n compte aquest desig de França.

Mentre una decisió recaigués en aquest assumpte, Alemanya hauria de pagar, ja que es troba en condicions de poder fer-ho, les sumes corresponents als veniments pròxims, cinquanta milions de marcs mensualment, en concepte de reparacions, així com també la pròxima remesa destinada a les Oficines de compensacions.

Sobre aquest punt, la causa fou guanyada per França; havent-se negat el president del Govern francès, senyor Poincaré, a associar cap decisió de la Conferència, inclosa la d'ésser elevat aquest problema a l'examen de la Comissió de Reparacions, al punt de vista francès, i anunciant que el seu Govern deliberaria sobre la situació, conservant, en tot cas, la seva llibertat d'acció.

Respecte als rumors circulats relatius a una possible ruptura de l'Entente, el senyor Poincaré ha posat especial desig en les reunions de la Conferència en fer constar que no volia creure per res en ells, i que faria tot el que fos possible per a evitar que es pogués arribar en aquest cas, tot, llevat el que pugues representar el sacrifici dels interessos de França.

Afegí que ell, més que ningú, romaní fidel a l'amistat franco anglesa i recordant que durant el transcurs dels seus trenta cinc anys de vida política, sostingué i practicà sempre aquesta Entente, creient, aduïda, que havia contribuït personalment a estrenguer els llaços entre ambdós països, el mateix en l'any 1918, com a president del Consell de ministres, quan foren canviades cartes entre els senyors Grey i Cambon, com essent president de la República.

La ruptura entre França i Anglaterra, ha acabat dient el primer ministre francès, seria una gran dissort, però encara hi ha una cosa més greu, o sigui, que tots dos pobles arribaran a perdre els sentiments d'afecte que els uneixen en l'actualitat.

Si França sentís que en una qüestió per a ella vital, Anglaterra no la deixava en llibertat de defensar els seus drets; si França veïes que es voria condemnar-la a una política de successives concessions, sentiria un pregon pesar i una cruelíssima decepció.

El senyor Poincaré ha acabat rebut, junt totes aquestes hipòtesis i ha expressat la seva convicció que si no s'arriba a obtenir un acord en aquest assumpte, en el qual França, en bona justícia, ha de tenir vot preponderant puix que el seu crèdit representa més de la meitat del que importen els crèdits totals, en tot cas quedarà en situació de poder salvaguardar les seves finances i posar-se a redós de complicacions. — Havas.

Tràgica mort del baró de Sivry

París, 15. — Comuniquen de Chateauroux al «Journal» que el baró de Sivry s'ha suïcidat davant la tomba del seu pare a Chatillon-sur-Indre.

El baró de Sivry era fill del comte del mateix nom, fill natural del duc de Brunswick. Aquest llegà a la ciutat de Ginebra tota la seva fortuna, que es calcula en uns 30 milions.

La seva família reivindicava l'anul·lació del testament. S'atribuïa la resolució del suïcida al seu desig d'escapar de la misèria. — Havas.

D'Annunzio ferit

Roma, 15. — Diven de Gardone Ri-

viera que l'estat de salut de D'Annunzio és estacionari. — Havas.

L'aviació sense motor

Clermont-Ferrand, 5. — En el Concurs de vols sense motor, Bousoutrot realitzà dos vols, un d'un minut 49 segons i un altre de 2 minuts 3 segons. Realitzà després altres dos vols en un biplà, un de 5 minuts i 7 segons, i un altre d'un minut i 57 segons.

Douchy féu dos vols, un de 70 segons i un altre de 65.

Coupet realitzà tres vols, un de 66 segons, un altre de 60 i un altre de 79.

Chardon féu un vol de 23 segons. Sardier, en un biplà, féu dos vols, un de 35 segons i un altre de 44.

L'americà Paulhan en féu dos, un de 80 segons i un altre de 91.

La classificació fins ara és la següent:

Paulhan, 24' 25".
Chardon, 13' 18".
Allen, 12' 27".
Douchy, 10' 22".
Sardier, 4' 21".
Coupet, 3' 27".

La Conferència de Londres

París, 15. — L'enviat especial de l'Agència Havas a Londres diu que la delegació francesa marxarà avui, dimarts, després de la sessió del matí. A causa de la invencible oposició en la qüestió de la moratòria a Alemanya, s'ajorna la decisió sobre aquest assumpte amb la següent fórmula:

«Essent impossible un acord en la qüestió de les moratòries, es mantindrà la intel·ligència per a l'execució regular del tractat i es considera aconsellable negar-se a tota concessió de moratòria per als tres pròxims lluraments mensuals. El llurament que s'havia de fer avui, es farà el dia 31.

Amb motiu de les discussions de Londres la Comissió de Reparacions ha suspès les seves decisions. En el cas que Alemanya no pagui en un dels terminis pròxims, la dita Comissió farà constar l'incompliment del seu compromís a fi de pendre les mesures que es creguin convenientes. Els aliats aplicaran des d'aviu diverses mesures de control acordades.

A principis de novembre es reuniran de nou els aliats, per a examinar el pla per a un emprèstit destinat a arranjar els deutes interaliats.

Lloyd George proposà concedir immediatament una moratòria de tres mesos a Alemanya, replicant Poincaré que per això els aliats haurien de tenir el control sobre les mines i boscos de l'Estat, i s'hi oposà Lloyd George, no arribant-se a un acord malgrat l'esperit de conciliació del senyor Poincaré. — Havas.

Londres, 15. — El redactor de l'Agència Havas prop de la Conferència diu que el dimecres s'examinarà a París pel Consell de ministres la situació creada pel desacord entre els aliats. Poincaré renovarà al representant francès en la Comissió de Reparacions, senyor Dubois, les instruccions de que s'oposà a tota concessió de moratòria. No és impossible que el delegat belga rebi semblants instruccions. Així es donarà el cas, si Anglaterra i Itàlia mantenen el seu punt de vista favorable a la moratòria, que hi haurà en el si de la Comissió dos vots en pro i altres dos en contra, ja que el delegat americà no assisteix oficialment a les sessions. El vot del president, senyor Dubois, pot decidir la qüestió. — Havas.

París, 15. — En un esmorzar donat a la Legació americana al ministre de la Guerra, senyor Maginot, manifestà aquest que està convençut que per sistiran les simpaties per França per a confondre les calumnies esteses, que la presenten com a imperialista, quan sols demana el que li pertany per a no sucumbir sota els llorers de la victòria. França exigeix — afegí — que els responsables de les morts causades i de les ruïnes en territori francès reparin els danys en la mesura del possible a fi que França tingui mitjans d'arribar a un prompte ressorgiment. — Havas.

París, 15. — El corresponent de «Le Matin» a Berlín afirma que el Govern del Reich disposa de dos milions de lliures esterlines per als pagaments de compensacions. — Havas.

Londres, 15. — El «Daily Telegraph» diu que el Consell de ministres britànic aprovarà la línia de conducta seguida per Lloyd George en la Conferència interaliada. — Havas.

El rei d'Espanya a Deauville

París, 15. — Comuniquen de Deauville al «Figaro» que el rei d'Espanya visita ahir al matí l'eugada del baró de Rothschild. Després passeja per la Potinière malgrat el temps plujós, dirigint-se al Passeig de Clatrefontaine, on esmorza. Més tard estigué al Casino, on jugà algunes partides.

A la nit, menjà en un dels grans hotels dels voltants. — Havas.

Desgràcia a Bordeus

París, 15. — Li telegrafia de Bordeus a «Le Matin» que un pontó sobre el qual estaven 200 excursionistes, esperant embarcar en el vaixell «Cap Ferret» amb direcció a Arcachon, s'enfonçà, caient tots al mar. Es salvaren tots els excursionistes, havent-hi entre ells uns 30 ferits. — Havas.

La jornada de vuit hores a França

París, 15. — El segon Congrés d'empleats ha acordat prestar el seu ajut als sindicats en llur lluita per al manteniment de l'aplicació integral de la jornada de vuit hores. — Havas.

França i el Vaticà

París, 15. — L'«Echo de Paris» diu que el «Giornale de Italia» dona compte que en una reunió celebrada per 16 cardenals ha estat rebutjat per dotze vots contra tres i una abstenció el projecte dels cardenals Gasparri i Ceretti i el senyor Jonnart, representant de França al Vaticà, concernent a l'estatut de l'Església francesa i a les relacions entre França i el Vaticà.

El Papa ha acceptat la decisió dels cardenals. — Havas.

Els problemes d'Orient

Constantinoble, 15. — Els alts comissaris aliats es reuniran per a discutir la conveniència de convocar aviat una Conferència preliminar relativa a la qüestió del pròxim Orient. Es proposa que fos Venècia la ciutat on se celebri la Conferència. — Havas.

Topada de trens a Torí

Roma, 15. — La premsa d'aquesta capital dona compte que el ràpid París-Roma topà amb un tren de mercaderies prop de Colònia, província de Torí.

A conseqüència de l'accident s'han de lamentar alguns ferits. — Havas.

Desordres a Magúncia

Magúncia, 15. — En les col·lisions hagudes entre membres pertanyents a la Sicherheitspolizei i els soldats de la Reichswehr hi intervingueren alguns paisans.

S'han fet nombroses detencions.

Poincaré a la tomba del soldat anglès desconegut

Londres, 15. — El senyor Poincaré ha dipositat aquest matí un ram de flors sobre la tomba del soldat desconegut.

El president del Consell de ministres francès ha sortit de Londres aquest matí a les onze, acompanyat de la Delegació francesa, amb direcció a París.

El senyor Theunis i la Delegació francesa, també han emprès el seu viatge de retorn amb direcció a Brussel·les. — Havas.

Els processos de Moscou

Varsòvia, 15. — Telegrafia de Moscou anunciant que un d'aquests dies ha de començar la vista d'un procés instruït contra 115 persones, entre les quals figuren dos professors i nombrosos sacerdots.

Per altra part, i segons les mateixes referències, a Moscou han estat detingudes 500 persones, acusades d'haver fet pública la seva hostilitat a la política desenrotllada pel Govern soviètic. — Havas.

Varsòvia, 15. — Telegrams rebuts d'Omsk, donen compte d'haver estat condemnades a mort nou persones, acusades d'haver-se oposat a la incautació d'efectes del culte en esglésies russes. — Havas.

Budapest, 15. — El domini propietat de l'arxiduc Josep, situat als voltants de Kisjeenke, ha estat confiscat pel Tresor romanès.

L'extensió del dit domini, és de 20.000 hectàrees. — Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dimecres, 16 d'Agost de 1922

AMERICANISME

L'AMERICANISME, a Madrid, és una mena de passa que, com el xarrampió o la verola, no hi ha cap any que deixi de presentar-se, i que consisteix en pronunciar discursos, banquetes, celebrar sessions solemnes, donar condecoracions i parlar molt d'estrechar lazos i de las veinte naciones que nos llaman madre.

Un cop fet això, ja no es creuen amb altres deures. No prenen cap mesura de govern per a establir i intensificar les relacions comercials amb els països americans; deixen completament abandonats i indefensos els interessos i a voltes les vides dels naturals d'aquí que, fugint d'una pàtria en la qual ni tansols poden menjar, s'han hagut d'establir allà; miren impassibles com els altres països es van apoderant del mercat americà i acaben ja d'escombrar els pocs interessos espanyols que, a còpia de sacrificis i esforços, havien aconseguit establir-se en aquelles terres; mantenen com a llocs d'entrada o com a llocs de càstig aquelles Ambaixades i Consolats, sense que se'ls acudi fer-ne especialitats adaptades a la manera d'ésser i a les necessitats de cada poble; s'ufanen i retreuen sovint — infeliços! — que a Anglaterra i a Nord-Amèrica estableixen i fomenten l'ensenyança de l'idioma castellà, no sabent veure que és per a millor dominar comercialment les Repúbliques que el parlen enllà del mar...

Ara ha tornat a picar fort la passa: durant uns quants dies hem tornat a sentir tot aquell reguitzell de frases buides. Als diaris de Madrid i a la literatura oficial s'han repetit els tòpics de costum.

Ha succeït el que ha esdevingut sempre: discursos buits, àpats i tiberis, exhibició d'uniformes, repartiment de creus i marquesats... De resultats pràctics se n'obtidran tants com se n'obtingueren d'aquella altra gran pensada d'any enrera, pariona de la d'ara, la d'instituir la *Fiesta de la Raza*. D'ella sols n'ha quedat el que un dia cada any els estudiants deixin d'assistir a classe, i que un dia cada any la gent, en veure les banderes destenyides sobre els edificis públics, es preguntin, sorpresa i estranyada: Quin sant deu ésser, avui?

L'any que s'instituí per primera volta aquella festa el ministre manà de R. O. que a totes les capitales de Provincia se celebrés, el dia 12 d'octubre, una gran manifestación cívico-popular, a la qual hi assistissin las autoridades, el Cuerpo consular y las fuerzas vivas. A Barcelona el governador avisà que la manifestació s'organitzaria a la plaça de Catalunya, a les dotze, i desfilaria Rambles avall.

Arribat el dia de la festa, comparegueren a la gran plaça tots els consols que hi ha a Barcelona, i, després de mirar i remirar per tots costats, per veure de quin cantó venien las autoridades i las fuerzas vivas, en convèncer-se que no compareixia ningú, decidiren complir la Reial ordre i fer ells sols la manifestación.

I començà la desfílada d'aquells divuit o vint senyors, amb levita i barret de copa, seriosos, afilerats, Rambles avall, en aquella hora que van curulles de gent... En veure baixar aquella comitiva els transeünts s'apartaven i es treien le barret, i, mirant a una banda i altra, es preguntaven, estranyats: On és el mort?

Tothom es pensà que passava el cap de dol d'un enterrament.

Aquells bons senyors aviat es donaren compte del trist paper que feien havent-se pres seriosament aquella R. O., de la qual aquí ningú en féu cas, i abans d'arribar a l'acabament de les Rambles, cercaren uns cotxes i se n'anaren, escorreguts, cadascú a casa seva.

J. VALLES I PUJALS.

Polítiques

COM ESCRIVEN LA HISTORIA A LA REDACCIO DE «LA EPOCA»

En un article de fons, diu «La Epoca», sota l'epígraf «El gobernador de Barcelona», coses tan arbitràries i pintoresques com aquestes:

«La Diputación barcelonesa, permitiose una maniobra política que tenía sus antecedentes; el general Martínez Anido, que no está retenido en el cargo por ambiciones de ninguna clase — cosa que habrán de reconocer sus más encarnizados adversarios — presentó su dimisión, y la población de Barcelona entera, y con Barcelona entera de la provincia, alzóronse en un tumultuoso movimiento contra la Di-

putación e hicieron objeto de las más calurosas y populares manifestaciones de simpatía a su primera autoridad civil.

El señor Martínez Anido logró un plebiscito elocuente y general de los barceloneses, demostrándose con ello, que el sentimiento de la capital catalana no estaba con los representantes electivos de la provincia, sino con el gobernador nombrado por el Gobierno.

Si això ho haguessin escrit «El Imparcial» o l'«ABC», i fins i tot «La Libertad», no ens causaria cap mena d'estranyesa, però «La Epoca», francament, en fa un gra massa.

«EL BALUART DE SITGES»

El simpàtic setmanari sitgetà «El Baluart de Sitges», publicà un núme-

Per la repatriació

El diputat nacionalista N'Antoni Miracle ha rebut la carta següent:

Sr. N'Antoni Miracle.

Ciutat.

Respectable Senyor:

Amb ocasió de les vostres protestes, dignes de tot elogi, hevem sentit lloar-vos arreu de la nostra volguda ciutat i a aqueixes lloances volem ajuntar-hi les nostres, que encara que migrades, tenen importància per l'esperit que les anima.

Nosaltres no som ni mares ni germanes dels soldats que lluiten en les ingrates terres africanes: representem senzillament el petit paper de «Padrines de Guerra»; per tal motiu coneixem molt íntimament les penes que els nostres fills pateixen, car moltes d'elles a les famílies no els són contades, per no amargar més la seva tristesa.

La majoria dels nostres fills són del Regiment de Vergara, i n'hi ha també d'Alcàntara i del Primer de Muntanya, encara que en nombre molt més reduït. Per tant, ens permetem adreçar-vos la nostra més coral enhorabona per l'interès demostrat vers aqueixos joves als quals en l'humanitat té massa oblidats i el defalliment dels quals cada dia és més gran, no creient que aquí a Catalunya hi ha aquells germans de Pàtria que tenen dret i obligació de defensar-los de les injustícies que amb ells està fent un govern poc previsor, que el dia de demà podria recollir una mala collita de la llavor plantada ja fa un any.

Homes com vos són els que fan falta a la nostra Catalunya: que, quan siguin a un lloc alt, no s'oblidin de les promeses fetes als qui a voltes han vessat llur sang per ajudar a enaltir-los.

Vos preguem que no us oblideu dels nostres soldats que injustament i contra tota llei estan retinguts i que continuen amb aqueixa protesta que us ha valgut per unanimitat l'agraïment de tot Catalunya i d'una manera especial compte amb la gratitud (que encara que poca coseta és molt vera), de les firmants de la present, que en nom dels seus fills i en el propi, demanen a la Nostra Verge Bruna que vos tingui acollit sempre sota la seva protecció i que Sant Jordi vos doni aquell coratge necessari als nostres polítics, que bé us haveu guanyat tals merècs amb el vostre lloable fet. Barcelona, 10 d'agost de 1922.

Nuri Jacas, Concepció Ruiz, Margot Simón, Maria Clara García, Consol Torrell, Marcela Sánchez, Leonor López, Dolores Valera, Maria Teresa Renon, Maria Fernanda Cano, Roser Prous, Alexandrina Ruiz, Regina Masip, Elena Orfila, Susagna Miralles, Rosita Bartran, Lluïseta Casanovas, Clara Llauredó, Berta Vidal, Cecília Pérez, Amelia Fernández, Maria de les Neus Amat, Montserrat Borrull, Marija Vilanova, Albertina Llopas, Maria Glòria Abril, Celia Nubó, Maria Llum, Mercè Pujos, Clotilde Carrillo, Alegria Oliveras, Rosaura Lozano, Lina Gayón, Maria de l'Amor Carbonell, Clementina Gironella, Marta Casas, Roser Farres, Rosina Casas, Laura López, Alexia Ramon Anunciación Peña Alegre, Flor de Neu Vilasau, Mireya Aleover, Maria Gràcia Calaf, Marta Fargas, Ada Ballart, Maria Nuri Herrero, Purificació Guasch, Graciela Romeu, Lluïsa Latorre, Maria Teresa Baldrich, Herminia Azorin, Maria Lluïsa de Playa, Maria Carme Mula, Ida Oforti de Ufaga, Llum Pérez, Nuri Daviña, B. Pascual, Raquel Santeugini, Consol Miralles, Maria Murillo, Nuri Martínez, Carme Padilla, Margarida Coll, Maria Mariné, Josefina Alvarez, Mercè Francès, Amalia Torres, Mercè Miranda.

ro extraordinari dedicat a la festa en honor de l'alcalde Planas i Robert.

Amb magnífic paper publica el retrat del batlle i fotografies de la vara de comandament que se li ofereix per subscripció popular.

Conté la publicació, també, treballs de N'Antoni Jansana, Josep Marsal, Josep Maria Bassols, Salvador Olive-lla, Joan Puig i Mestre, Mariner i altres.

Dóna coneixement, ensams, de l'assemblea que celebrà el moviment de Reconstrucció Sitgetana i en la qual l'alcalde explicà els canvis benefactors que comencen a notar-se al Municipi.

La supressió de l'Autonomia Universitària

Quan fa cosa d'un mes alguns senyors de l'antic Consell d'Instrucció pública visitaren el ministre del «ramo» perquè deixés sense efecte el Decret d'Autonomia Universitària implantat per l'enyorat senyor Silló, nosaltres, en llegir els seus noms, no varem saber creure que la llur visita tingués cap significació. Es tractava d'uns senyors ben coneguts com a professionals de la forma o de Tribunals d'oposicions. Un d'ells, qui guanyà, fa molts anys, una càtedra de Fisiologia a Granada, i va renunciar-hi sense ni posessionar-se'n, ve presidint des d'aquell temps tribunals a les més variades assignatures de Medicina i Farmàcia, des de la Història de la Farmàcia a la Patologia Mèdica, la Quirúrgica o l'Anatomia. Un dels mateixos senyors, en funcions de jutge, em deia, en una ocasió trista en què havíem estat convocats diferents opositors a dos exercicis escrits, durant els quals havíem d'estar tancats quatre hores matí i quatre hores tarda, responant a dos programes diferents de 200 lliçons cada un, donats vuit dies abans: «Com des de hores diez años mi ocupación más importante es presidir oposiciones, tengo un gran hábito en juzgar opositores».

Aquests senyors defensaven interessos que l'autonomia universitària els treia de les mans; llur protesta, per descomptada, no podia sorprendre ningú.

Quan alguns senyors senadors, els noms dels quals no sentim sonar gens en el món de les ciències, atacaren a l'Alta Cambra l'Autonomia, tampoc varem creure que la disconformitat d'aquells senyors pogués perjudicar la gran reforma.

I després, mentre els Claustres de les diverses Facultats de la nostra Universitat treballaven activament perquè la vida autònoma que tant de bé ens ha de fer pogués començar a regir amb certa plenitud en el curs pròxim, no ens va semblar que fos cap entrebanc, per al Decret del senyor Silló, el que en Universitats de vida pobre i fins misera, per manca d'ambient científic, sorgissin dificultats per a la instauració del règim autòmic. En efecte, si aquestes Universitats no poden tenir la plenitud de vida que tindrà la Universitat de Barcelona amb el règim autòmic, el senyor ministre podia ajornar la implantació en elles del dit règim.

Per això, malgrat tots els vaticinis, ens va sorprendre profundament el darrer Decret anul·lant l'obra del senyor Silló.

Entre els que ens dediquem als estudis biològics la dita supressió ha produït una profunda impressió. Jo (i amb mi molts) tinc la convicció més absoluta que la dita supressió no podrà consumir-se a la Universitat de Barcelona i molt especialment a la Facultat de Medicina.

El que es dedica per complet a l'ensenyança de la Medicina sap que li és absolutament impossible, a ell i a l'escàs i mal retribuït personal auxiliar que l'Estat posa a la seva disposició, atendre els 100, 150 i fins 200 estudiants que anualment es matriculen en la seva assignatura. La Histologia, la Patologia Mèdica, la Patologia Quirúrgica, etc., no es poden donar a grans masses d'estudiants per un sol catedràtic i un sol auxiliar, que és l'únic personal que l'Estat reconeix en cada assignatura.

En una població en què el personal docent és escàs i el nombre d'escolars per assignatura no passa de 10 o 12 podria encara comprendre's un règim així, però a la nostra Barcelona això no ha de succeir.

Amb pregona pena veu el professor que ha passat tot el curs lluitant perquè els seus deixebles es formin un concepte de l'assignatura, concepte que els serveixi després de guà en els ulteriors estudis que han de fer, com al final de curs sols uns pocs s'han pogut apropar dels seus treballs i com els seus esforços han estat deficientíssims per la manca de temps amb què s'ha trobat, perquè la seva ensenyança pogués ésser completa.

Amb el règim autòmic, tal com anava a implantar-se en la nostra Facultat, s'afavoria l'entrada a la càtedra a tots els homes que avui treballen perquè la ciència patrià s'anivellés aviat amb la de l'estranger. Es tenia gran cura en la distribució de les assignatures, de manera que els conceptes fonamentals poguessin ser

amplament exposats i repetits, i es procurava implantar un ensenyament complet de les especialitats de la Medicina, que hauria permès als nostres grans especialistes donar en ensenyaments oficials els grans coneixements que ells han hagut d'adquirir a força de talent i sacrificis, sense que l'Estat els hagi afavorit ni demanat el seu ajut.

La més gran utilitat de la implantació del règim autòmic era la de donar caràcter oficial als ensenyaments que donessin els investigadors que treballassin en altres llocs fora dels murs de la Universitat. A la nostra Catalunya d'avui formen legió els homes que treballen intensament en diversos camps de les ciències biològiques. No puc citar noms de persones que se m'agombolen a la imaginació, força conegudes a l'estranger i que estan a tota hora disposades per a dirigir ensenyances conjunament amb les de la Facultat i que vindrien a donar a aquestes una eficàcia que no tenen ni poden tenir per meritíssims que siguin els esforços dels catedràtics i auxiliars que les donen.

Penseu el que fóra l'ensenyança si amb perfecta unió, amb una patriòtica col·laboració, s'afegissin a les ensenyances que es donen en la Facultat de Medicina, les que es donen i sobre-tot les que podrien donar-se en l'Hospital de la Santa Creu, en l'Hospital del Sagrat Cor, en les Clíriques de «L'Alfama», i Santa Madrona, en la Casa de Maternitat, etc., i entre els laboratoris els de l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques (la nostra benemèrita institució), el Laboratori municipal, en el qual treballen avui tants investigadors a la moderna.

Si el secret per aprendre en Biologia està en la unió dels que vulguin investigar i a ensenyar constantment el que aprenen i qui pot calcular el que podrien ser els nostres centres d'estudis biològics si se'ls donés una alta participació en l'ensenyança de la Facultat!

Ensenyant els nous professors veurien millor els horitzons de la ciència i encomanarien les seves inquietuds a altres i altres que després serien llurs col·laboradors.

Altres molts serien els avantatges del règim autòmic. No puc exposar-los tots, però vull sols anomenar-ne alguns. Les oposicions a càtedra, fetes aquí entre nosaltres, essent els opositors prèviament coneguts, quantes de garanties tindrien si fossin fetes amb més rectitud que en el mètode polític madrileny.

La personalitat jurídica de la Universitat, la possibilitat de tenir béns propis, la faria aviat, en la nostra Catalunya rica i plena, amb cabals que li permetessin sortir de les penúries amb què viu avui, enriquint-se en material d'ensenyança, premiant bé els que per ella treballassin i endegant les aptituds dels joves pobres i rics de la nostra terra.

Faig punt dient que l'autonomia de la Universitat de Barcelona s'imposa per si mateixa i no pot tocar-se.

Amb tot hem de recordar-nos que som governats per les oligarquies que han enrunat els patrimonis espirituals i material del país i que, per tant, hem de defensar-nos.

Importants elements preparen per a molt aviat una Assemblea que recai del Govern la reimplantació del Decret Silló per a totes les Universitats que com la nostra se sentin amb forces per a portar una esplendorosa vida autònoma. Aquest és el camí; demés en aquesta Assemblea és segur que es manifestaran els grans ideals que animen a les nostres joventuts i veurem més les grans forces amb que comptem.

Dén vulgui que les nostres entitats mèdiques cabdals, l'Associació de Metges de Llengua Catalana, la nostra Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques, totes les altres i els homes tots que estimen Catalunya es facin càrrec de la necessitat en què estem que s'implanti aquest règim, que seria una gran conquesta per a la regeneració espiritual de Catalunya.

Francisco FERRER SOLERVICENS

Professor auxiliar de la Facultat de Medicina

Barcelona 8 d'agost de 1922.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

DOMINICAT OFICIAL DEL MARRO

Madrid, 16, 12:30 matí.
El comunicat de Guerra d'aquesta nit diu:

«L'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, a les 20:30 del dia d'avui, comunica el següent:

Segons em comuniquen, ahir, a les 16:30, foren agredits els treballadors de reconeixement de la comissió topogràfica de l'Estat Major, a la carretera de Joma, entre el camí del Joma al bloc de Ben-Saaba, en el lloc anomenat Keddia-Bab-Sidden, per grup d'enemics que estaven amagats en el bosc de Metzin, que feren fu: a curta distància.

Les forces de protecció, formades per una secció de regulars de Tetuan, rebutjaren l'agressió energicament, sostenint foc al descobert a curta distància, i obligant a fugir l'enemic, impidint que s'apoderés de res.

Les nostres baixes foren: comandant d'Estat Major Antoni Aranda Mata, greu; orífici d'entrada a l'auca dreta, fractura cretillada del maxil·lar costat, i sorfida per l'anca esquerra, i un caporal indígena de regulars, ferit, també greu.

Sense novetat en els territoris, ni variació en la situació política.

EL GOVERN I EL COS DE CORREUS

El dijous, a dos quarts d'onze, visitarà el president del Consell als funcionaris de Correus, complint la promesa que va fer a la comissió executiva quan l'anterior setmana va intervenir en la solució del conflicte postal.

Segons les nostres notícies, abans d'aquesta data s'haurà publicat a la «Gaceta» la primera disposició que accepta de les bases del 3 de juliol, que han servit per a resoldre el conflicte.

El senyor Sánchez Guerra rebrà a la gran sala d'audiències de la Direcció general a una comissió de funcionaris de la Direcció, una altra de la Central i una altra de la Caixa Postal d'Estalvi.

Com que algun dels punts acceptats no pot ésser resolt tan immediatament com desitja el senyor Sánchez Guerra, sembla que ha decidit convocar un Consell per a buscar una solució ràpida.

LES DESPULLES D'UN ARTISTA

A les deu del matí s'ha fet en el cementiri de Carabanchel alt l'exhumació de les despulles del notable paisatgista Casimir Saenz, per a ésser traslladades a Reinosá, poble natal de l'artista, on la Diputació de Santander ha acordat erigir un monument a la seva memòria.

A l'acte de l'exhumació hi han assistit, demés de la comissió encarregada del trasllat de les despulles i que està formada pels periodistes senyors Rodríguez de Celis i Emili Herrero, i l'escultor Victorio Macho, autor del monument, els Srs. Balmaña i Pulido, del Círcol de Belles Arts, alguns periodistes, en representació de l'Associació de la Premsa i de la Colònia de la Premsa, les autoritats de Carabanchel i el coronel del segon regiment d'enginyers, de guarnició en el dit punt, i que també és de Reinosá.

Les despulles han estat col·locades en una doble caixa de caoba i després de resat un respon, dipositats a la capella del cementiri, on quedaran fins al divendres que seran traslladats per la comissió esmentada a Reinosá.

ELS DEPENDENTS DE BANCA

Amb motiu de la protesta publicada en la premsa d'aquests últims dies pels empleats de Banca, que es queixen de l'incompliment per part dels directores dels establiments bancaris de les lleis del descans dominical i de la jornada mercantil, l'Associació de Dependents del Comerç, Indústria i Banca, de la Casa del Poble, ha publicat un manifest invitant a aquests funcionaris a adherir-se a l'organització.

TRANSPORTS AERIS

Aquesta tarda ha sortit amb direcció a Sevilla l'aparell «Rusta», de la Societat General Espanyola de Transports Aeris.

LA MEDALLA MILITAR

El ministre de la Guerra ha dictat la següent Reial ordre circular: «S. M. el Rei (q. D. g.), d'acord

amb el Consell de ministres, s'ha servit resoldre, en analogia amb el disposat en l'article 81 del Reglament de la Reial i militar orde de Sant Ferran, que els individus que hagin pres part en els fets d'armes que donen lloc a la concessió a llurs cossos de la Medalla Militar, ostentaran com a distintiu de l'esmentada condecoració l'orde de ferro oxidat que forma part de la dita Medalla, portant en el centre l'emblema del cos o unitat que ha guanyat.

Aquest distintiu anirà subjecte a l'avantray de la mànega esquerra de l'uniforme amb un imperdible amagat a la vista.

GRATITUD

Vitòria. — Han retornat de Llodio els diputats provincials que van anar a remetre a la marquesa d'Urquijo la placa que la Diputació d'Alava li dedica en demostració de gratitud pels valuosos serveis prestats als soldats alavesos, que, procedents de la campanya d'Àfrica, foren acollits a l'Hospital de Màlaga, fundat per la marquesa d'Urquijo.

Després de fer remesa de l'artística placa, els marquesos d'Urquijo van obsequiar amb un banquet als diputats alavesos.

A TETUAN

Tetuan. — Procedent de Ceuta i Melilla ha arribat a la plaça l'Alt Comissari, general Burguete, acompanyat de la seva família.

Aquest matí arribaran el general Castro Girona i el general Jordana, amb el seu respectiu Estat Major i el gabinet militar.

En aquesta plaça s'ha sentit molt la mort del coronel don Joan Lasqueti.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — Anit es va acostar un grup enemic al campament de Dar Drius, disparant al mateix temps que incendiaven uns rustolls pròxims.

Del campament van sortir dos carros d'assalt amb infanteria i ametralladores, fuint els atacants.

Des del campament del Terc entocaren un reflector, la qual cosa facilità la sortida.

El ríjous es creu que arribarà el gran vizir, el qual remetrà els nomenaments de calds.

Aquesta tarda ha tingut lloc l'acte de donar sepultura als cadàvers del coronel Lasqueti i del conductor Miguel Salvat Garcia.

L'acte ha constituït una imponent manifestació de dol.

Tot el comerç ha tancat les seves portes.

Ha presidit el fúnebre acte el general Ardanaz, al qual acompanyaven els generals Aldava, Aznar i el fiscal de Nador i el comandant de la policia indígena senyor Lovera.

Les cintes del ferret del senyor Lasqueti les portaven tots els coroneles que es troben a la plaça i les del conductor, companys de l'Electrotècnica.

També s'han ajuntat al dol els elements civils, assistint-hi tots ells amb molt respecte.

La fúnebre comitiva ha sortit de l'hospital Docker, recorrent els principals carrers de la població.

DE LARRAIX

Larraix. — Una de les poques barcasses que té aquest port s'ha esberlat quan estava plena d'ordi.

La mercaderia ha quedat inutilitzada.

Només hi ha un remolcador que té grans vies tapades amb ciment, i està prohibit qu'embargui personal pel perill que corre.

En dies d'embarcament cap a la península només poden utilitzar-se les barcasses per a mercaderies, en les quals, forçosament, han d'embarcar-hi fins les senyores.

NOTES DE SANTANDER

Santander. — La companyia de Mercè Pérez de Vargas, que actua al Teatre Pereda, del qual és arrendatari l'òpulent empresari senyor Fraga, ha rebut un telegrama de la Societat d'Actors, en el qual se li retira tot el repertori.

Posteriorment, ha rebut un altre telegrama del Sindicat d'Actors, prohibint als seus associats que actuïn en el dit teatre.

Demà no hi haurà funció.

Als actors de la companyia els posa el Sindicat en situació difícilíssima.

— Amb poc vent s'han celebrat les regates de balandres.

En la sèrie de sis metres, la opahyat el premi, Copa de la Diputació provincial, «Alay de Gaud», i el segon, una copa del diputat senyor Honorio, «Netu».

En l'asèrie de sis metres, la copa de l'Ajuntament l'ha guanyada «Fidia», d'Urdeta.

EL CARBO D'ASTURIES I EL TRACTAT AMB ANGLATERRA

Oviedo. — Aprofitant el pas cap a aquesta ciutat del ministre d'Estat, l'ha visitat una comissió de patrons minaires, acompanyada pels representants a Cortis, els quals li han parlat de l'estat de les negociacions amb Anglaterra, en tot allò que es refereix al compromís d'introducció a Espanya de carbó anglès, la qual cosa representa per a Espanya un gran perjudici.

El senyor Fernández Prada ha dit que Anglaterra exigeix aqueixa clàusula com a inicial de totes les negociacions.

Ha afegit que demà espera a Sant Sebastià l'ambaixador d'Anglaterra, suposant que aqueix dia restarà signat el nou tractat.

Ha dit també que conegudes les relacions existents entre Anglaterra i Espanya, no podien suspendre's les negociacions pels interessos huiers, els quals, demés, estan en pugna amb els interessos de llavors.

Segons sembla, no sols es permetrà la introducció d'un milió de tones de carbó a quatre pessetes d'aranzel, sinó que el restant que s'importi només pagarà 750 pessetes.

L'aranzel determina que siguin 12 pessetes.

Als visitants han exposat això al ministre, i aquest els ha promès tenir en compte llurs indicacions, si bé sense donar-los esperances, puix que té ben present que Espanya surt molt beneficiada amb la mútua aplicació de la segona columna de l'Aranzel, tota vegada que mentre exportem el sis per cent dels nostres

productes, Anglaterra només ens traeix un dos per cent.

Ha promès, en canvi, el ministre gestionar que es procurin les possibles rebaixes en les tarifes de ferro-carrils i tributs i altres compensacions.

Els visitants han sortit poc satisfets.

Afirmen que s'acosten dies molt difícils per a la indústria minera.

Va restablir-se la normalitat en el treball de les mines.

El comitè del front únic ha publicat un manifest dirigit al Sindicat miner, en el qual protesta contra la solució donada a la vaga.

Diu que aquesta solució ha estat arranjada pels socialistes.

Exigeix que es convoqui immediatament un congrés per a determinar les responsabilitats.

Concedeixen un termini de quinze dies.

Si no se'ls até, estan disposats a crear un sindicat que trencarà les relacions amb els altres definitivament.

Demà surt el senyor Prada en direcció a Sant Sebastià, on l'espera l'ambaixador d'Anglaterra.

Es possible que aviat quedi signat el tractat comercial entre ambdós països.

ARXIDUCS

Terol. — Ha tornat d'Albarracín l'arxiduc Leopold i la seva filla Margarida d'Hamburg, acompanyats del president de la Diputació provincial i del governador civil de la província.

Els arxiducs han complimentat les autoritats i després han visitat els centres docents, recorrent la ciutat i deturant-se en els monuments artístics.

ACCIDENT D'AVIACIÓ

Toledo. — A la finca coneguda per «La Cañada de la Yegua», del terme d'Almoradell, ha aterrat amb avaries al motor, un aeroplà militar, tripulat per dos oficials.

Ambdós aviadors han resultat il·lesos.

DE GOVERNACIÓ

Madrid, 16, 2 matí.
A Governació han manifestat aquesta matí que el president del Consell ha arribat a les nou de la nit, procedent de l'Escorial, on ha passat el dia.

Després han facilitat una nota de la Direcció de Seguretat desmentint la informació publicada pels periòdics, segons la qual havien estat retirats les guàrdies dels jutjats.

ELS METALLURGICIS DE BISCAIA

Bilbao. — En la nova assemblea d'avui, dels obrers siderúrgics de la fabrica dels Alta Fornos de Sestao, la comissió ha exposat que el gerent exigeix per a negociar que es normalitzi la producció, intensificant-la.

Per 80 vots contra 16, s'ha acordat treballar normalment mentre duren les negociacions per a implantar el jornal mínim.

DE LEON

Leon. — En el quarter de Santocides, d'Astorga, en construcció, trobant-se en una bastida els obrers Frederic Carros i Jaume Riesco, s'ha enfonsat aquella.

En Santiago ha resultat il·les, En Frederic ha resultat ferit de grevat.

— Ha mort el canonge arxiver d'aquesta Catedral, corresponent de l'Acadèmia de la Història, don Manuel Díez.

ESTRANGER

Consell de ministres a França

París, 15. — El Consell de ministres es reunirà demà a Rambouillet. — Havas.

La guerra civil a Irlanda

Limerick, 15. — S'han rebut notícies participant que les tropes de l'Estat lliure han ocupat sense resistència la ciutat de Killarnney, de la qual havien fugit precipitadament els rebels. — Havas.

Lloyd George de vacances

Londres, 15. — El primer ministre, senyor Lloyd George, ha marxat cap a Criccieth, on pensa romandre durant algunes setmanes. — Havas.

Pagament alemany als aliats

Londres, 15. — Un despatx de Berlín rebut a aquesta capital, diu el següent:

Comuniquen que, tal com es preveia, nota dirigida amb data del 5 del corrent, pel Govern alemany al Gabinet francès, avui han estat remeses pel Govern de l'Imperi a les oficines de compensacions britànica i francesa 500.000 lliures esterlines. — Havas.

Poincaré a París

París, 15. — El president del Consell senyor Poincaré i el ministre d'Hisenda francès senyor De Lasteyrie han arribat a aquesta capital a dos quarts de set de la tarda de tornada de Londres. Al mateix tren que han fet el viatge venien també els ministres del Tresor i de Negocis Estrangers d'Itàlia senyors Schanzer i Baratore. — Havas.

Foch, cridat al Consell de ministres.

París, 15. — S'assegura que el mariscal Foch i el general Degoutte han estat invitats a traslladar-se demà a Rambouillet, amb l'objecte d'estar allí a disposició del Consell de ministres que haurà de celebrar-se demà a la dita població sota la presidència del senyor Millerand. — Havas.

Vot de confiança del govern italià

Roma, 15. — En la sessió del Senat ha quedat aprovada per unanimitat una Ordre del dia de confiança al Govern, que havia estat presentada pel diputat senyor Mazzani. — Havas.

Vaga solucionada

Cleveland, 15. — Ha acabat la vaga que venien sostenint els obrers de les mines de carbó bituminós del Centre. — Havas.

ALS SUSCRIPTORS DE EDITORIAL CATALANA, S. A. I A TOTS ELS NOSTRES LLEGIDORS

Enquadernem en tela tots els volums sortits de les nostres BIBLIOTECA LITERÀRIA i BIBLIOTECA CATALANA

Enquadernació i tapes: 2 pessetes

Tenim un bon estoc de llibres de les dues biblioteques ja enquadernats en tela a 4'50 pessetes l'exemplar

BIBLIOTECA CATALANA

Arran del Cingle

novel·la

per Josep Morató

Preu 2'50 pessetes

Cròniques d'Amèrica

La reforma del Codi Penal a l'Argentina

Des del 29 d'abril regeix a la República Argentina un Codi Penal reformat. En la nova estructura del Codi s'han introduït una gran quantitat de modificacions — a més de supressions i addicions — de no menys importància i que li donen una fisonomia pròpia i característica.

En un ordre general i atenent-nos al que un examen de conjunt pot indicar-nos en el poc temps que el nou Codi porta de vigència, sembla no ser aventurada la deducció de que, amb la reforma portada a terme el Codi Penal argentí s'ha modernitzat recollint, en certa faula, molts dels definitius corrents de la criminologia moderna. Es a dir: la reforma no ha estat feta atenent a circumstàncies merament localistes o nacionals, ni tan sols inspirades en la defensa de la seguretat i de l'ordre de la República, sinó que, en primera raó, abeix a un alt sentit ideològic i científic encarat, amb ampla mirada, vers els interessos humans en general. No cal ésser un tècnic en la matèria per a comprendre, a primer cop d'ull, que aquesta és la primera qualitat que ha de tenir una reforma d'aquesta naturalesa per a ésser judicada amb elogi i classificada en l'ordre de les coses ben assolides.

Per virtut de la reforma ara posada en vigència, el Codi Penal argentí passa a ésser quelcom més que un aparell registrador de delictes i entra a considerar més que aquest i amb més profund sentit humà, als delinqüents. Aquesta és la fonamental i més fonda de les modificacions realitzades, i aquella que imprimeix un caràcter a tota la reforma. Ara la pena no serà, no és ja aplicada tenint en compte, o almenys d'una falsa principalíssima, la naturalesa del delictes, desarmat, en consideració, de tota altra relació, sinó que el jutgador, en establir la pena, haurà de fer-ho atenent les circumstàncies econòmiques, personals, intel·lectuals i morals del delinqüent, arribant fins a establir en les diverses categories que es desprenen de la professionalitat reiterada o de la comissió delictuosa ocasional.

Damunt d'aquest principi bàsic descausa tota l'actual reforma.

Caldrien més coneixements i més temps dels que possem per a fer-ne un detallat estudi. No arriben a tant les pretensions d'aquesta crònica, que intentarà tan sols deixar establert, per a la curiositat dels estudiosos i dels intel·ligents, les línies generals de la reforma, assenyalant les principals modificacions i les addicions substancials que hi han estat fetes. Es tracta, doncs, d'una lleugera ressenya, sense comentaris.

En ço que es refereix a «delictes nous», podem dir que segons la reforma, acaba de posar en vigència, s'han introduït els següents:

Actes hostils. (Art. 219.) Es refereix a les relacions exteriors de la República. Es condemna amb pena de 1 a 6 anys de presó a tot aquell que, per virtut d'actes d'hostilitat no aprovats pel Govern Nacional, doni motiu al perill d'una declaració de guerra, repel·les a alteració de relacions amistoses amb un altre país. Si la guerra resultés declarada, la sanció penal és de 3 a 15 anys.

Desafiaments. (Art. 97, 98, 99, 101 i 102.) Aquests articles estableixen una legislació molt curiosa en la matèria. Heu-en aquí l'extracte. Es reconeixen dues menes de desafiaments: amb padrins i sense padrins. En el primer cas s'estableix la pena de 1 a 6 mesos al que no fereixi o ho faci lleument, i la d'un a quatre anys al que fereixi greument o produeixi la mort a l'adversari. En el cas de desafiament sense padrins es fan efectives les sancions establertes per a l'homicidi o lesions, i en cas de no ha-

ver-hi ni un ni altres, condemna d'un mes a un any. Es considera també el cas de «provocació», castigant-la amb multa de «mil pesos», en cas de no haver-hi mort ni ferides greus. Si n'hi ha hagut, pena d'un a quatre anys. S'estableixen també sancions per als padrins que concertin un desafiament a mort, o en altres condicions que n'hagi de pervenir la mort d'un dels contrincants. D'un a quatre anys, si ha mort, i multa fins a 1.000 pesos, si no n'hi ha. Així mateix es condemna aquell que en perjudici de l'adversari, falta a les condicions del desafiament (de 3 a 25 anys, segons la circumstància de l'acte).

Vaga. (Art. 158.) S'estableix la pena d'un mes a un any per a l'obrer que exerceixi violència sobre un altre per a obligar-lo a la vaga o «boycott», i per al patró, empresari o funcionari que la exerceixi per a obligar a pendre part en un «lock-out», o per a abandonar o engrescar a qualque societat obrera o patronal.

Adulteracions. (Art. 200 i 201.) Es consideren delictes d'adulteració d'aliments i begudes i l'expedició i venda de les matèries adulterades (de tres a 25 anys, segons els casos). Es condemna amb pena de 3 a 15 anys al que propagui una malaltia contagiosa i perillosa.

Apologia del crim. (Art. 213.) D'un mes a un any de presó.

Destrucció de vies. (Art. 190.) Pena de sis mesos a dos anys a tot aquell qui destrueixi o inutilitzi vies o obres públiques de comunicació per terra o per aigua.

Fugida. (Art. 180.) Un mes a un any per al qui, trobant-se legalment delinqüent, s'evadeixi mitjançant la violència sobre les persones o la força sobre les coses.

Intimidació. (Art. 211 i 212.) S'aplica pena d'un mes a dos anys al qui, per a infondre temor o provocar tumultes o desordres, fereix o dones crims d'alarma o faci explotar bombes o matèries explosives. Es condemna amb pena de sis mesos a tres anys al qui fabricui, vengui o transporti o conservi explosius o bé propagui els procediments per a fer-ne o els mitjans per a causar danys en la maquinària o elaboració de productes.

Esclavitud. (Art. 140.) D'un a quinze anys al qui reduïa a una persona a servitud o altra condició semblant.

Associacions il·lícites. (Art. 210.) Es considera punible (sanció d'un mes a cinc anys) el sol fet de pertànyer a una associació, de tres o més persones, que tingui per objecte la comissió de delictes.

Detenció de justícia. (Art. 273.) inhabilitació d'1 a 4 anys al jutge que es negui a fallar pretextant confusió o silenci de les lleis o que retardi «maliciosament» l'administració de justícia.

Cheques dolosos. (Art. 302.) D'un a 6 mesos al qui remeti en pagament o per qualsevol concepte, i sempre que no hi hagi un delictes més gran (defraudació) un «cheque» o «giro» sense fonsos o autorització per a girar en descobert i no abonit dintre les 24 hores d'haver estat protestat.

Passe de bulas. (Art. 228.) Condemna de 6 mesos a 2 anys al que posi en pràctica decrets de concilis, butlles, bènès i rescriptes del Papa que tinguin necessitat de «passe» del Govern.

Propaganda deslleial. (Art. 159.) Multa de 1.000 a 4.000 pesos a tot aquell que, mitjançant maquinacions fraudulentals, sospites malevolos o per qualsevol altra mesura de propaganda deslleial tracti de desviar clientela a són profit.

Feta aquesta lleu relació de nous delictes, manca fer examen de les penes. Resta per a un altre article.

Rafel MARQUINA

B. A. juny 1922.

1. Francisca Morlans, 50; Angela Mas, 1; Lluís Romagosa, 5; Antoni Valls, prevere, 1; Maria Altet, 5; Josep Soler Taberner, 2.

Els noms de tots els donants seran posats en un pèrgam i tancats en la peanya de la Sagrada Imatge, que serà regalada a la parroquial església de Lourdes.

Els donatius es poden fer a totes les delegacions del Foment Nacional de Pelegrinacions de Figueras. A Barcelona, a la Junta Diocesana d'Acció Catòlica, Palau Episcopal i a l'Editorial Poliglota, Petritxol, 8.

—Iniciada a LA VEU DE CATALUNYA la subscripció per a pagar les imatges de Santa Anna i Sant Joaquim, que han d'ocupar la capella del costat de la de la Verge Maria, a la cripta del Temple Expiatori de la Sagrada Família, s'han començat de rebre a l'administració del temple, Fontanella, 3, els primers donatius. Demés, s'han rebut exemplars de molts setmanaris i revistes de Catalunya es-campant l'article «La capella de Sant Joaquim i Santa Anna al Temple de la Sagrada Família», publicat el dia 28 de juliol.

Els esports

REGATES DE REM

Organitzades pel R. C. Marítim, ahir a la tarda, se celebraren els Campionats d'Espanya d'Outriggers, amb temps cobert, el qual feia agradable l'estada al cap del moll de Barcelona, però amb un levant desagradat i mar un xic picada, la qual cosa molestava un xic els bots fins. El públic a llotges i entrada general, només era regular. La lluita desenvolupada només fou relativa, puix els equips del Marítim no oferiren gran resistència, i així el Club de Mar s'adjudicà totes les regates, conservant el lloc preferent que de molt temps ençà ve ocupant en les lluites del rem.

Començà la sessió amb una prova per a neòfits amb lols a quatre remers, 2.000 metres amb una virada, presentant-hi part quatre equips, i guanyant fàcilment el de «Rafel Casanova», del Club de Mar, en 10' 3", amb els senyors Planells, Gil, Porta, Cabani i Pedrol, amb dues llargues d'avantatge sobre el seu company «Salou» i els senyors Bosch, Gener, Borrás, Torres i Boyer. Tercer, endarrerit, el «Manellic», del Marítim, amb Parcerises, Martí, Sala, Prades i Bové; i darrer, el «Florinda».

En el Campionat d'Outriggers, a dos remers i timoner, només es presentà l'equip del Marítim, format per Coll, Avinga i Codina, el qual feu el recorregut de 2.000 metres en línia recta, guanyant, d'aquesta manera el dret de portar la representació d'Espanya als Campionats d'Europa del mes vinent.

El Campionat d'Outriggers a quatre, el guanyà l'«Olimpic», del Club de Mar, amb Boronat, Rigol, Subirana, Martí i Raldiris, amb dos botes d'avantatge sobre el «Qui sap?», del Marítim, amb Lasplazas, Catalá, Morales, Blanco i Giner. Els representants d'Alacant, no es presentaren.

Seguidament es feu una regata Regional de debutants, de lols a quatre, 2.000 metres, amb una virada entre tres equips, arrencant esplèndidament el «Rafel Casanova» del C. de Mar, i mantenint-se una ferma lluita durant tota la regata, per acabar amb una lluita emocionant al final, guanyant per mig bot el «Casanova» amb Cornet, Pagès, Peus, Pellicer i Medina, en 9'43". Segon, «Salou», amb Brun, Queralt, Carbonell, Piqué i Arbona. Tercer, el «Moratò», del Marítim.

La regata de canoes a deu, entre tres equips, de l'Atlètic Sporting, mostrà una superioritat de conjunt en l'equip de la «Lola», que s'adjudicà la victòria amb sis botes d'avantatge sobre l'«Atlàntida», amb l'equip següent: Lafuente, Garcia, Llorach, Bergés, Batlle (A. J.), Ros, Bernat, Fusté, Fonollosa, Valls, Montpeau i Garcia, emprant 9'45". L'«Atlàntida» fou la segona, retirant-se el tercer equip del «Delfina».

La regata de skiff, Campionat, donà lloc a una superba lluita en l'embarcació final, entre «Vila», del Club de Mar, i «Canals», del Marítim, decidint-se la victòria en els últims metres, a favor del primer, per un quart de bot.

La darrera prova del Campionat de vuit, es feu a les fosques, lluitant els dos botes amb valentia, i arribant davant el «Catalunya», del Club de Mar, amb tres llargues d'avantatge sobre el «Lluritu», del Marítim. L'equip guanyador era el següent: Frichs, Marín, Vila, Vallhonrat, Pla, Torres, Gudayol, Seridà i Farretas.

La manca d'equips degudament preparats del Marítim, restà interès a les regates.

CORRÈSSES

Cròniques d'Itàlia

L'Exposició Internacional d'Art a Venècia

L'exposició internacional d'art a Venècia, se celebra cada dos anys. Dura de l'abril a l'octubre. Se celebra en els pavellons construïts expressament, que estan situats als jardins públics de la ciutat, els quals donen al canal de la Giudecca, Anglaterra, França, Alemanya, Bèlgica, Holanda, Hongria i Espanya, tenen cadascuna un pavelló. El pavelló italià és grandios, té quaranta grans sales.

L'exposició de Venècia té molta fama entre la burgesia de l'època. És la gran festa de l'art oficial, condecorat, superficial i poca-solta. Els artistes que ja han tingut primera medalla al seu país venen a cercar a Venècia una consagració internacional. Un jurat idiota té cura, amb un tacte exquisit, que ningú que no sigui una reconeguda patum arribi a Venècia. Això fa que l'exposició de Venècia sigui, per a la joventut de tot el món, un mal exemple, una immoralitat evident. L'exposició és per altra part inútil, encara que l'artista oficial en pugui sortir ben remunerat. La burgesia italiana o polaca, coneix, per exemple a Maurici Denis, independentment de l'exposició de Venècia.

Els noms dels pintors que omplen la sala espanyola us dirà sense més explicacions el que és l'exposició internacional de Venècia: Moreno Carbonero, Zaragoza, germans Zubiaurre, Agullar, Benlliure, Hermoso, Ortiz Echague, Juli Moisés, Pinazo, Rusiñol, Mir, Meifren, Chicharro, Bilbao. Us faig paga del que presenten aquests senyors. Penseu amb la col·lecció de «La Esfera» i amb un senyor que firma Silvio Lago — nom de la persona que s'amaga sota el pseudònim de José Francés — i que hi escriu la crítica. És una crítica de diumenge a la tarda, molt lírica, aquesta, que justifica totes les violències i tots els «sabotages», fins i tot el «sabotage» de llegiria seriósament.

A la sala espanyola, una retrospectiva de Fortuny. Aiguaforts. Fortuny ens sembla; al meu entendre, un gran pintor perquè és, relativament a l'art modern, cada dia més difícil d'entendre, un pintor fàcilment comprensible. Un home silvestre comprèn Fortuny, veu Fortuny. Per veure un Deraut, es necessita, en canvi tenir la sensibilitat desviada cap a una certa direcció i a més a més, haver fet estudi profunds. Això és un mal de l'art modern.

Fortuny és un pintor que té gairebé sempre, una crosta de mediocritat a sobre. A més a més de la mediocritat natural té la mediocritat del vuit cents i del vuit cents italià, en el qual el Renaixement és ja una franca escorrialla sense vida. El fenomen de la descomposició del Renaixement es pot veure ara al Palau Pitti de Florència, a l'exposició del 600 i del 700. És enormement curiós veure com el pintor, per tornar-se dolent es «desnacionalitza». L'escola de Bolònia, l'escola de Venècia, com després, la mediocríssima escola de

Nàpols creen un tip de pintor des-arrelat del seu paisatge natural. Aquest desarrelament culmina en l'art oficial d'avui. El pompiet hongerès arriba a tenir una semblança torbadora amb el pompiet anglès i amb l'espanyol. Això és trapan a Venècia. Això és degut a que el pintor després de Rafael, pita «essentials», i precisament per això l'escola de Bolònia tenia el cor robat a Stendhal. Les idees de Stendhal són curioses: no tolera en literatura, el llibre que no sigui dinar comptant i sonant. En canvi, en pintura, s'accontenta de raons, quan més paraules i menys coses se li diuen, més feliç sembla ésser. Stendhal és pot-ser l'home que ha tingut una idea més reflexiva i més clara de com s'ha d'escriure en prosa. Jo no compartixo pas la idea dels que diuen que Stendhal escrivia malament el francès. Crec, al contrari, que després de Pascal i de certes pàgines de Diderot, Stendhal segueix en ordre de qualitat d'estil. Però si Stendhal sabia com s'ha d'escriure en prosa, no sabia al men entendre els límits de l'art de pintar.

De tota manera Stendhal, defensat, en pintura, el que defensa està en el seu element. Figureu-vos que en un saló de la seva època, per comptes de parlar del Caracciolo o del Francia, s'hagués posat a teoritzar sobre el Gozzoli o sobre Pietro della Francesca. Quin riure les senyores! Prou feina tenia Stendhal a sortir del pas amb la seva perruca, la seva panxeta i la roba una mica tronada, que portava...

Deixem per una altra ocasió més propícia al parlar del fenomen de desnacionalització que es produeix en la pintura del Renaixement de seguida que es presenta el pintor amb una preocupació clàssica, la qual preocupació coincideix amb el començament de la degeneració, i tornem a Fortuny. Fortuny, en efecte, és un pintor mediocre. En aquests aiguaforts, és especialment litogràfic, vulgar, analític, fred. Té la preocupació del detall d'una manera exagerada. Els seus temes són antipàtics, secundaris, inintel·ligents. L'aiguafort, que és un treball que es presta tant per a l'esforç sintètic, que és un art que sembla fet per l'artista especialment intel·ligent i profund, en mans de Fortuny es torna una cosa fada, sense suc ni bruc, morta.

Les sales belga, holandesa, anglesa i hongaresa tenen un interès migradíssim. A les dues sales primeres hi ha les inevitables mortals caigudes en el misticisme. Les sales anglesa i hongaresa es mantenen en el punt central de la pintura oficial. D'aquestes sales cap tela ens ha produït interès perquè en reportem l'argument i el nom de l'artista.

JOSÉ PLA

(Continuarà)

Venècia, agost.

EL GRAN PREMI PENYA RIN

Continuen incansables els elements de Penya Rin llurs gestions perquè aquesta carrera, que, de fet, ve a constituir el gran premi de voltures, assolixi els caràcters d'un extraordinari esdeveniment d'automobilisme internacional.

Celebrant-se el Gran Premi Penya Rin després dels grans premis de Monza i de Le Mans, presenta als constructors inscrits en aquestes dues proves, tota l'ocasió d'una revenja o d'un confirmació, que no semblen disposats a desaprofitar.

Així i l'activitat dels organitzadors explica que les dites gestions es presentin avui favorables per a una inscripció nodrida i brillantíssima.

Per la seva part, la indústria nacional té ja avui un prestigiós representant en la llista d'inscrits. Elizalde, la firma espanyola ben coneguda i admirada, ha estat la que, donant mostres de la seva gran esportivitat, ha volgut que la dita llista es veies encapçalada amb tres cotxes de construcció genuïnament nacional, davant dels concurrents estrangers, entre els quals, com ja fou anticipat, figuren en el moment actual els dos lots de la marca austríaca Austro-Daimler i de la francesa Bugatti.

El gest de l'Elizalde és digne de tot elogi i mereix l'aplaudiment de tots els que veuen com una de les finalitats principals d'aquestes grans

proves automobilístiques l'estímul que han de produir en els constructors espanyols, que en elles hi han de trobar el mitjà més eficaç del seu progrés i de la seva consagració al mercat mundial.

Als noms d'Elizalde, Austro-Daimler i Bugatti, que són ja una garantia d'una lluita emocionant, se n'hi afegiran, sens dubte, dintre breus dies, les d'altres marques, tant nacionals com estrangeres, les definitives inscripcions oficials de les quals estan pendent de tràmit, i que de confirmar-se farien del Gran Premi Penya Rin la més ampla cursa automobilística de què hagi estat teatre un circuit espanyol.

El Comitè organitzador està així mateix utilitzant el projecte de tribunes, a les quals es donarà aquest any gran amplitud i condicions de visualitat perfectes i dels serveis de «affichage» i d'informació, en les quals es projecten innovacions de gran eficàcia pràctica.

BOXA

Dintre del Círcol Valencià El Tària ha quedat constituïda la Penya Boxa Tària, essent la Directiva aquesta: President, N'Antoni Callado; secretari, En Vicens Penafiel; tresorer, En Ramon Ballester; comptador, En Pere Moreno; vocals, En Ramon Calvo.

Bisbat

II ROMIAGE CATALA DE TARDOR A LOURDES

Dintre de pocs dies serà feta remesa a cada romeu de la Guia que haurà d'ésser utilitzada, la qual constituirà un grat record d'aquesta pelegrinació, no solament per l'abundància de noves i detallis útils que porta, sinó per la seva rica impressió i nombre de gravats que conté.

En la portada hi figura, en primer

lloc, un retrat de Nostra Dona de Montserrat i del president de la pelegrinació, reverend P. Abad Antoni Maria Marçot.

La Guia i la insignia són completament gratuïtes.

Darrerament, han estat rebuts els següents donatius per a l'adquisició de la imatge de Nostra Dona: Vidua Barrau, 10 pessetes; Ramon Domènech, 2; Josep Pagès Horta, 1; Joaquim de Paz i de Pardo, 25; una devota de la Verge, 1; Maria Píllard Hebrard, 5; Francesc de Grau, 1; Francisca Rebull, 1; R. F., 1; Teresa Font,

Veus d'altres temps

La centralització científica

Una qüestió candent, i que podia ésser motiu de la renovació de l'ensenyament superior que dona l'Estat espanyol — l'atorgació i la consegüent supressió de la dita autonomia universitària — ens ha fet recordar el vell del tema i la importància que a Catalunya es dona a mitjan segle passat a un problema interessant.

Es publicava a Barcelona, l'any 1862, una molt ben escrita «Revista de Catalunya», en el text de la qual, entre estudis redactats en llengua castellana, no en mancaven en el nostre idioma. Era una publicació que en diríem ara «intel·lectuals», que a part de la transcendència que degué ésser entre el poble, tenia el principal mèrit de concentrar la tasca dels homes més eminents de la ciutat i dels que podríem dir-ne estats aragonesos, molt agermanats, per llacos de tradició i d'història, amb el moviment català, potser merament provincialista, però iniciació de les transformacions que han seguit en art, literatura i política fins als nostres dies.

Als noms de Cuitxat, Rubió i Ors, Puiggarí, Orellana, Gaietà Vidal i Valenciano, Balaguer, Letamendi, Feu, Manjarrés, Milla i Fontanals, Coll i Vehl, Thos i Codina, Pers, Bastús, Ronquillo, Ferrer i Garcés, s'ajuntan el mallorquí Pou i Ordinas, els valencians Boix i Llorente i els aragonesos Foz, Borao, Lasala i Llorosa. Fou una síntesi del pensament il·lustrat de l'Antiga Corona d'Aragó, despectivament per algun ignorant dita la «Coronilla».

En les planes d'aquella revista es tracten temes en què la insuficiència de l'evolució del pensament i l'acció, la rutina, l'oblit que se'ls dona, re-vesteixen ara l'actualitat que en el seu tenien. A part d'un «Ensayo de fisiologia provincial», en el qual el doctor Letamendi assenyalava l'ascendent progressiu al regionalisme i al nacionalisme, ens crida l'atenció un curt treball de Josep Leopold Feu, amb el suggestiu títol d'«Algunas consideraciones sobre la centralización científica». Es dol de la tendència exagerada amb què se cerca a la Cort d'Espanya l'expressió total i constant dels avenços científics i l'únic termòmetre de la cultura literària, essent excepcionalíssim que els homes de ciència, per molt que valguin, irradin els seus vivíssims esplendors des de la circumferència (periferia) al centre.

Com a exemples del que costa rompre aquella crosta centralista esmentada a Balma, que, de viure sempre a Barcelona, hauria vist traduïdes les seves obres a l'estranger, sense haver-ne la fama, i a Piferrer, Cabanyes i Cuyàs, morts en oblit per no haver nascut a les riberes del Manzanares.

Aquesta impermeabilitat del que és província contrasta amb tota doctrina científica que, promulgada des de la Cort, es deu haver d'acceptar sense discussió i examen. La d'aquí no mereix tansols debat, ja que neix aquí. Aquesta mal és defineix així: A Espanya, tot tendeix a la centralització, la ciència i la literatura han estat també centralitzades, i nega la possibilitat d'aquesta centralització. Heme erudit en Feu, acumula arguments en pro de la seva tesi: l'opinió d'un individualista de raça saxona, qu'ens comprèn «la gerigonza xona, que no comprèn «la gerigonza y gregueria de los países meridionales que llaman «Universidad central a la Universidad de la Corte, que lo esperan todo del Estado, aún en materias de instrucción pública, y que juzgan de los valores científicos, no por su valor intrínseco, sino por el origen de donde proceden; la recomanació de Guizot a un prefecte: «Cuideu que al vostre districte es formin opinions independents i veritables influències. La centralització dels esperits és pitjor que la dels negocis»; les censures de M. Charles Dollfus, que en combatre els resultats de l'unitarisme censura el vertig de la centralització intel·lectual; el revolucionari «Millon Barrot, dolent se eloquentment de què la vitalitat científica de França estigué consagrada a París».

I als arguments, esmenta fets de França mateixa, que, aduocant sofrir la mania de centralitzar-ho tot en l'esfera de govern, fa que la difusió de coneixements corregeixi i subvitali en l'opinió els reglaments universitaris; on els literats i periodistes de la metròpoli s'honren a estudiar i enal-

tir els productes científics del departament; on el perruquer Jamin, mestre dels Jocs Florals d'Agén, és saludat per la nació en entrar a l'Acadèmia, i després el delicat Frederic Mistral, l'Homer de la Provença, és enclit per tots i col·locat a les rengleres de la literatura universal.

En canvi, a Espanya — diu Feu — «la quina diferència entre aquells publicistes que, en aparèixer «Mirelos», suspenten llurs laborioses tasques per a lèixir una corona literària amb què ornar els pols del poeta Mistral, i les nostres eminències administratives retent tribut a deploables preocupacions i declamant en ple Parlament contra els Jocs Florals de Catalunya!».

Tot això era, fa ja seixanta anys, la centralització en l'ordre intel·lectual. Malgrat revolucions i pronunciaments, Constitucions i canvis de règim, les transformacions del temps i dels costums segueix imperant com en els dies d'Isabel II. Contra això protestava una generació d'escriptors porcedents de tots els camps polítics, units en una fe idealista i patriòtica, no definida en conclusions com ara. Com ells, es podria protestar d'una titllada il·lustració que esborra tots els sentiments i tendències socials, que té al seu front un poder que concentra els fils invisibles del que és «l'iu instrucció pública. L'Estat d'aleshores és el mateix d'ara i es poden apropiar les paraules escrites en 1862, com d'una actualitat de tots els temps, en què tradim: «Es el mateix impedir els abusos del professorat que encadenar-lo per complet, despullant-lo d'iniciativa; establir entre les opinions científiques una veritable categoria oficial; reglamentar la instrucció fins als seus minuts detalls; imposar els programes i els mètodes d'ensenyament; centralitzar a la Cort els exercicis d'oposició a càtedra; vincular en una sola universitat la concessió dels graus acadèmics superiors; convertir en objecte de monopoli la mateixa publicació d'obres de text, i en una paraula, fer de la ciència una abstracció sense vida, rompent tot llaç que la uneixi amb el caràcter, tendències i temperaments dels pobles i de les províncies».

Potser en el primer terç del segle XX no es formularia millor programa per a l'autonomia de les Universitats. El que llavors es demanava és ara la reivindicació al que es podria assolir amb l'autonomia universitària. Però en un Estat que té el seu origen en la força i no en la voluntat, on les funcions del poder responen a una burocràcia de governants i administradors, on la Constitució és lletra morta i preponderen Juntas i Sindicats dels que haurien d'obrir i manen, és clar en el desert el que es digué com ho fou en la generació que ens ocupa.

Tot provisional, nascut de reials ordres tan autoritzades les que creen com les que destrueixen el creat, persisteix el que se'n dela «centralització científica». Ha canviat l'abillament i els nostres governants d'ara es podrien dir Natvæz i O'Donnell, si vestissin uniforme militar. La psicologia d'aquests no ha canviat, encara que les Corts, en funcions de comparsa, d'eliquin el que seria acció personal.

Però tot això ha engendrat una crisi anti-estadista. Els pobles, els uns conscientment, els altres per inconsciència, s'han aixecat contra el que es té per nociu i elxore de l'Estat. El que abans s'imposava, ara es tolera per força i el millor governant és sols considerat com un funcionari que fa la carrera amb la vista fixa a l'escalafó i als emoluments.

La lluita per a la Il·lustració, el nostre «kulturbau», està tota de l'Estat, al marge, i, si convé, en contra. Als treballs erudits d'un pensador que escriu en una revista, ha succeït una acció, una correlació amb el poble, una actuació amb aquest. Al Municipi, una acció de cultura pot transformar la ciutat, alliberant-la del jou estadista; la Diputació i, sobretot, la Mancomunitat, han pogut crear institucions d'ensenyament superiors a les oficials de l'Estat; l'acció individual, amb biblioteques, museus i publicacions, acabava per mostrar la ineficàcia del que «s tenia, en els dies que recordem, com a suprema manifestació d'intel·ligència. En els nostres dies, els savis oficials

recullen l'irònic somriure de molta gent culta.

L'autonomia universitària hauria pogut ésser un assaig de bon govern. No convenia intentar-ho i ha estat un gustament que treu encara més simpaties a l'Estat i farà d'homes de ciència veritables enemics d'aquest. Es el mal del que es dona per oncessió i no s'atorga com a dret que hauria de reconèixer-se.

Volem sols assenyalat un capítol de reivindicacions d'una època i el judici d'aquesta i del que ara passa ens portaria massa lluny. Concretem els mals de la centralització científica amb les paraules escrites llavors, dignes del dia d'avui, en el mateix text en què les escriví en Feu:

«La Universidad es hoy meramente el centro de la enseñanza oficial, la verdad reglamentada y establecida «a priori» sin más objeto que la conveniencia; es la ciencia como abstracción yeta y sin vida y libre de lazos que con la localidad la identifiquen. Mañana debe ser la genuina expresión de una idea metódica y espontánea; la conciencia ilustrada de las muchedumbres, el pensamiento nacional depurado, el sentido común elevado al terteno científico».

Aquells temps, per a Catalunya, estan pròxims a la plenitud.

I BO I SINGLA.

Vida religiosa

Avui, Sants Joaquim, pare de Nostra Dona, i Roc, confessor. — Demà, Sants Jacint, confessor; Liberat, abat i Santa Juliana, màrtir.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial de Sant Agustí. Hores d'exposició: De les sis del matí a dos quarts de vuit de la tarda. — Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui, Sant Joaquim, color blanc. — Demà, Sant Jacint, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona del Carme, a les Jerònimes, a Santa Anna, o a Santa Maria del Mar. — Demà, Nostra Dona dels Desemparats, al Pi, o a Sant Agustí.

Adoració nocturna: Demà, Torn de Sant Lluís Gonzaga.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de la Verge del Carme, a la seva capella, Escorial, 155 (Gracia). — Demà, Torn de Nostra Dona del Sagrat Cor de Jesús.

—Església del Bonstuccés— Avui, dimecres, a dos quarts de set de la tarda, la Congregació de Senyores de la Bona Mort, practicarà els seus espirituals exercicis, amb Exposició de S. D. M.

Vida marítima

Moviment del Port el dia 15

VAIXELLS ENTRATS:

Xabec espanyol «Corazón de Jesús», de Capdepera, amb càrrega general. Vapor espanyol «Cabo Roche», de Santander, amb càrrega general i 8 passatgers.

Vapor espanyol «Mallorca», de Palma, amb càrrega general i 77 passatgers.

Pallebot espanyol «Ramón Freixas», de Ciutadella, amb càrrega general. Llagut espanyol «Maria», de Tarragona, en llast.

Vapor italià «Ansaldo San Giorgio III», de Marsella, amb càrrega general.

De Palma de Mallorca, hidro-avió «Barcelona», amb correspondència.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor italià «Tebe», de trànsit, cap a València.

Llagut espanyol «Maria», en llast, cap a València.

Llagut espanyol «Asunción», en llast, cap a València.

Llagut espanyol «Joaquín», en llast, cap a Gandia.

Llagut espanyol «Vicente Ventura», en llast, cap a València.

Llagut espanyol «Amparo Mallach», en llast, cap a València.

Vapor espanyol «Tordera», amb càrrega general, cap a Les Palmes i escales.

Pallebot espanyol «Lola Puigmal», amb vi, cap a Agde.

Llagut espanyol «Dolores Pascual», en llast, cap a València.

Bargantí goleta itàlia «Paolina», en llast, cap a Porto Torres.

L'INCENDI D'AHIR

A cosa de dos quarts d'una es declarà un violentíssim incendi al magatzem de borres propietat del senyor Creus, establert a la Ronda de Sant Pau, 29, davant la presó de les dones.

L'alarma, en els primers moments, fou extraordinària a tota la illa de cases compresa entre els carrers de Campo Sagrado, Borrell, Aldana i Ronda de Sant Pau. El veïnat sortí al carrer.

Acudiren ràpidament al lloc del sinistre, les bombes del servei d'incendis, sota el manament del cap senyor Sabadell i Torres, i forces de seguretat de cavalleria i infanteria acordaren la illa de cases per a impedir que el gran agomolament de públic impedis els treballs d'extinció del foc.

També hi acudiren igualment, el comandant de seguretat, senyor Conde, el capità, senyor Martínez, el delegat del districte, senyor Salazar, i altres autoritats.

El magatzem sinistrat, que té la seva entrada per la Ronda de Sant Pau, forma un angle, comprant el seu interior les façanes interiors de les cases num. 26 i 28 del carrer de Campo Sagrado, les quals sofriren desperfectes de l'incendi, per haver-se propagat ràpidament a llurs galeries, en les quals van quedar cremades les portes de les comunes, els galliners, robes i diversos mobles i objectes que hi havia.

Al costat del magatzem incendiat, hi ha establerta la fàbrica d'En Joan Capdevila, de la qual foren evacuats amb la rapidesa que el cas requeria, tots els sacs de farina, pans i mobles de l'establiment, els quals quedaren dipositats, com els de les altres botigues veïnes, a l'acera de la presó de dones, oposada a la del magatzem de borres.

Disposat, per el eren necessaris els seus serveis, s'establí, poc temps després d'iniciar-se el foc, en lloc proper, un retén de la Creu Roja, però sorosament, fins a les quatre de la tarda, en la qual hora començava a ésser localitzat pels actius treballs dels bombers i autoritats, no havia esdevingut cap desgràcia personal.

Només el bomber Josep Petit, va sofrir símptomes d'asfíxia, però mercès a l'oportú auxili que li prestà el seu company Montserrat Pijoan, en el moment que anava a caure desmaiat, pogué ésser retirat del lloc on li sobrevingué l'accident, i ràpidament reposat, continuà els seus treballs amb gran activitat i menys perill. La conducta i l'heroisme de tots dos, foren molt elogiats.

Als magatzems i tallers de la Unió d'Empresaris de Pommes Fènies, establert precisament al carrer de Campo Sagrado, es propagà el foc ràpidament i arribaren a ometar les gelosies de fusta dels tallers de fusteria, en els quals hi ha emmagatzemats molts materials i caixes mortuòries però, la dependència hi acudí a temps, i amb llur material d'extinció d'incendis, aconseguí allunyar tot perill i contribuir a negar el pati del magatzem de borres, el qual ha quedat completament destruït.

De les cotxes dels tramvies, molt properes a la casa incendiada, també es facilità amb urgència material d'ex-

tingió d'incendis i personal per als serveis que fossin necessaris.

Des dels primers moments, el veïnat d'aquells encontorns, sol·licit, acudí a prestar llurs auxilis.

Les dones que, a causa de l'esglai, es trobaven amb molta excitació nerviosa, foren assistides a les farmàcies, bars i tavernes.

Diversos ciutadans es posaren desin-teressadament a disposició dels am-pleats del garatge i taller de reparacions que el senyor Alfonso, té al carrer de Campo Sagrado.

Ràpidament fou traslladat al mig del carrer, i posat en seguretat, tot el material automobilístic, així com també nombrosos bidons de benzina.

El servei de tramvies, que en aquella part de la Ronda, comprén únicament la línia de circumvalació, o sigui els cotxes que tenen el núm. 29, hagué d'ésser interromput en els primers moments, fins que l'incendi va quedar localitzat.

Nombros públic va quedar estacionat davant el destruït magatzem.

Les cases que van córrer més seriós perill d'ésser destruïdes per l'incendi, form les deus números 24 (que és la que hi ha instal·lada la Unió de Pommes Fènies), 26, 28 i 30 del carrer de Campo Sagrado, a les galeries de les quals arribaren les flames, i destruïren persianes i galliners, i les dels números 33 i 35 de la Ronda de Sant Antoni.

El foc, que anava adquirint proporcions alarmants, es propagà als tallers de maquinària d'impremta dels senyors Blanchart i Izaguirre, immediats al de borres on s'inicià l'incendi.

L'actor Jaume Borrás, que viu al primer pis de la casa núm. 28 del carrer de Campo Sagrado, s'estava afaitant en començar el foc.

Immediatament va procurar posar en seguretat els mobles, aconseguint-ho en part, puix el foc li ha destruït els del menjador i una sala.

Mentre estava treient els dits mobles del seu domicili, se li presentaren diversos individus que portaven braços de la Creu Roja, i com que li infongueren sospites per llur manera de portar-se, hagué de lluitar cós a cós per a fer-los marxar, aconseguint-ho en amenaçar-los amb una pistola de teatre.

Es tractava d'un lladregot que s'a-profitaven de la confusió que regnava per a robar quelcom.

Poc temps després fou detingut un altre lladregot que penetrà en un pis de la casa núm. 33 de la Ronda, i que s'emportava diverses joies i una quantitat de bitllets del Banc d'Espanya.

Don Jaume Creus Bassa, propietari del magatzem de borres, era a Montserrat amb la seva família, i en as-sabent-se del sinistre va tornar a Barcelona en automòbil.

El foc, empenyut pel fort vent que regnava, es va estendre, destruint totalment els magatzems de borres i de maquinària esmentats.

La fumera que produïa era gran i espessa, fent difícils els treballs d'extinció.

Hi hagué moments que per la Ronda no es podia transitar a causa de l'essor del fum.

L'incendi durà fins a dos quarts de set.

FUNERALS

En Joan Vidal i Ferrandó, Mort el 8 de l'actual a l'edat de 63 anys. Divendres vinent, misses a les deu a la parroquial del Masnou.

Surtien trens de l'estació de França a les 8, 9 i 9'48.

En Joan Fontanillas i Roca, Demà, a les deu, funerals a la parroquia de Sant Jaume.

ANIVERSARIS

El P. Lluís Maria de Valls i Riera, Mort el 17 d'agost de 1921 a Villadrau. Demà, dijous, de les deu a les dotze, misses a l'altar del Sagrament de la parroquia de la Concepció.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Na Josefina Solsona i Riba. Ha mort a Igualada a l'edat de 15 anys. El jove Francesc d'A. Basté i Tenyent. Mort el 10 del corrent a l'edat de 22 anys a Larraix.

El mestre Pedrell

Segueix inspirant inquietud l'estat del musicògraf insigne, el mestre En Felip Pedrell.

Obituari

ENTERRAMENTS

La senyora Josefina Vija de Gas-sol. Mort el 15 de l'actual. Avui, a les quatre, Ronda de la Universitat, 35. Panteó de Bellm. Cementiri Nou.

LES TERRES CATALANES

MALLORCA

(PER CORREU AERI)

Ciutat de Mallorca, 15 d'agost.

Festa a Lluchmayor

Un darrer dia, a poc a poc, van desfentant tots els pobles de l'illa amb llurs festes majors, més o menys resonants, però totes elles atractives, perquè cada una, de per si, té llurs característiques peculiars.

Ahí fou la pomposa ciutat de Llatrunc, la Soler dels somnis, la que amb el seu simulacre excepcional i brillants actes va atraure l'atenció i la presència de gran nombre d'islenys; més tard la següent altres ciutats i pobles de la muntanya i del pla, amb llurs propis espectacles, com Inca, Manacor, Artà, Santa Maria, etc., etc.

I el dissabte i el diumenge passats li toca el torn a la industriosa i simpàtica ciutat de Lluchmayor, la històrica vila llevantina, últim sopluig de Jaume III el desgraciat, la qual ens ofereix la seva festa civico-religiosa que com a tribut d'honor a la seva patrona Santa Càndida, les relíquies de la qual guarda zelosa, havia organitzat per a aquest any, i que, amb el seu ferrocarril explorador i esplendent va saber atraure una extraordinària multitud de visitants dels diversos llocs de Mallorca, però sense arribar, naturalment, als límits de l'animació de les seves tradicionals i esplèndides festes anyals.

Non agafat i mort per un vagó

Cop a les set de la tarda del diumenge, ocorregué al moll una terrible desgràcia.

Un nen d'uns nou anys d'edat, juntament amb altres, jugava amb els vagons dels ferrocarrils, fent-los córrer d'una part a l'altra.

Però una vegada el vagó agafà el nen que empenyia per la part oposada a la de sos companys de joc, passant-li aleshores les rodes pel damunt, del coll i peus, produint-li la mort quasi instantàniament.

Immediatament, de l'esdevingut, se'n donà compte al quarteret, casa de socors i jutjat, personant-se en el lloc del succeït forces de policia i municipals, el jutjat i el metge director de la casa de socors, senyor Oliver; aquest certifica la defunció del noi, essent el cadàver immediatament retirat del lloc de l'accident, i conduït al cementiri per ordre del jutjat.

El desgraciat noi es deia Pere Pau Dols, i vivia amb sos pares, Miquel Pau i Bàrbara Dols, al carrer de l'Olivera, número 12.

La Sagarra

IGUALADA. — El diumenge passat, al camp d'esport de l'Ateneu Igualadí, hi hagué dos partits: un del S. E. Bandera Negra contra el reserva de l'Ateneu i més tard, el segon entre el potent equip Tommys, del F. C. Barcelona, contra el primer de l'Ateneu, així victoriós el darrer.

Al camp de la Joventut Nacionalista resultaren empatats els experts jugadors de la Joventut amb l'As de l'Espanyol, de Barcelona.

A instància d'alguns pares de soldats de quota, es fan treballs perquè el senyor tinent d'infanteria de la zona de Vilafranca pugui organitzar en aquesta ciutat una Escola militar, per a facilitar la instrucció necessària a aquells soldats.

A la societat cooperativa L'Econòmica tingué lloc darrerament una conferència tractant del problema de la construcció de cases barates per a obrers.

— S'esmenta amb gust la nova d'haver merescut l'honor d'ésser col·locat en lloc de preferència d'un dels departaments del Consell de Pedagogia l'artístic pergamí en el qual les autoritats, corporacions, periòdics i societats locals sol·licitaren la concessió d'una Biblioteca Popular.

— Es dona per cert que N'Emili Orfila, intel·ligent mestre, ha dimisit el càrrec de director de les Escoles graduades de l'Ateneu Igualadí.

— El dia 26 del mes corrent tindrà lloc a Madrid la subhasta de les obres d'empedrament de la travessia de la carretera per aquesta població, entre els punts quilomètrics 556.707 i 557.265 de la carretera de Madrid a França.

— Per al solemne Ofici de la vincent

festa major, està encarregat del parròquia de Sant Bartomeu l'entusiasta compatriota igualadí doctor Josep Vich, prevere, rector de La Garriga.

— Amb el títol del Grup Excursionista Maria s'ha constituït una secció dintre la Congregació Mariana i de Sant Lluís Gonçaga.

— Les operacions realitzades per la Sucursal de la Caixa de Pensions per la Veïlla i d'Estalvis, són de la manera següent en la setmana última: Cobraments, 154.992.87 pessetes; pagaments, 81.344.94 pessetes; llibretes i comptes nous, 12.

Vallès

GRANOLLERS. — Durant la passada setmana, la Sucursal a aquesta ciutat de la Caixa de Pensions per la Veïlla i d'Estalvis, ha rebut per impositcions la quantitat de 91.392.25 pessetes, i pagat per reintegres 54.617 pessetes, havent obert 17 llibretes i comptes d'estalvi nous.

OLESA. — El diumenge al matí el guardair de la línia del Nord, Francesc Sánchez, va caure del comboi en sortir del túnel d'Olesa de Montserrat, causant-se ferides greus al cap i braços, essent traslladat a l'hospital de Manresa.

Pla del Llobregat

CERVELLO. — Entre els veïns i forasters d'aquesta vila han produït gran satisfacció les cròniques d'En Pol sobre la nostra església vella.

La restauració d'aquesta és un fet, però manca que tots els que estimin els vells monuments de la nostra història hi ajudin.

La comissió per a la restauració de l'antiga església ha publicat i repartit la següent circular:

«Molt senyor nostre: L'antiga església de Santa Maria de Cervelló, un dels monuments històrics-més antics de Catalunya (segle XII), ha estat durant una sèrie d'anys, abandonada i oblidada, a tal extrem, que de no haver acudit a temps una veu pietosa que, com aquella que s'endregà a Llàtzer, digués: «Alcatí camina», hauria, dintre poc, quedat en estat tan ruïnós, que hauria estat tal volta impossible més tard pensar en la seva reconstrucció.

Afortunadament, com un reflex d'espiritualitat Divina, per iniciativa del senyor rector, es va conseguir constituir en comissió les autoritats i alguns veïns d'aquest poble que, degudament secundats per la Mancomunitat de Catalunya i assessorats pel reputat arquitecte de la mateixa don Miquel Martorell, es proposen realitzar la seva restauració, conservant tota la puresa de ratlles de la seva peculiar i original riquesa arquitectònica d'aquella època, havent pres l'acord de començar seguidament els treballs.

Però, com que el bon desig de que està animada l'esmentada comissió no és prou, i en previstió que les quantitats que fins ara porta subscrites i de les quals de moment disposa siguin insuficients i no puguin cobrir el cost total de les obres, aquesta comissió, al propi temps que es complau a assabentar-lo del dit acord, té l'honor de convidar-lo a adherir-se a la seva iniciativa i a fomentar la subscripció oberta a l'efecte, aportant el seu concurs a aquesta obra tan laudatòria, sota tots conceptes.

I agraint-li ho per endavant, el saluda i li ofereix el testimoni de la seva consideració més distingida.

Per la comissió, Josep Casanellas.

Les societats excursionistes, els amants de les nostres glòries, els artistes catalans, tenen l'obligació de secundar els esforços de la Mancomunitat i d'aquesta vila.

Es reben donatius a l'Alcaldia i rectoria del poble a la Mancomunitat i a LA VEU DE CATALUNYA.

La Selva

SANTA COLOMA DE FARNÉS. — Actua en aquesta ciutat la companyia dramàtica de Na Ramona Mestres.

— Totes les festes es juguen interessants partits de futbol en el camp del Farnés-Deportiu; últimament lluitaren amb els locals els de l'Avenc i els Corintians, de Girona ambdós.

— Amb zel i constància s'estan portant a cap els oportuns treballs per a la constitució d'alguns Pomells de Joventut.

Jocs Florals de Santa Coloma de Farnés

CARTELL

I. Flor natural i 100 pessetes, ofertes per En Pere Salissachs Janer, a la millor poesia que cantí l'Amor. Aquest premi, dit d'honor i galania, el poeta que en sigui guanyador haurà de fer-ne ofrena a la dama de la seva elecció, la qual, nomenada regina de la festa, donarà els altres premis als poetes llorejats.

II. 200 pessetes, ofertes per l'Ajuntament, a una poesia de tema lliure.

III. 50 pessetes, ofertes pel reverend rector mossèn Pere Dalmau Sala, a la millor poesia religiosa.

IV. 200 pessetes, ofertes pel diputat a Cortes En Joan Ventosa i Calvell, a una poesia de tema lliure.

V. 100 pessetes, ofertes pel senyor marquès de Camps, a una poesia de tema lliure.

VI. 75 pessetes, ofertes pel diputat de la Mancomunitat En Josep Fàbregas Planas, a una poesia de tema lliure.

VIII. 50 pessetes, ofertes pel diputat de la Mancomunitat En Lluís Llobet, a una poesia de tema lliure.

IX. 50 pessetes, ofertes pels diputats de la Mancomunitat En Claudi Pons Rius i En Francesc Carbó Ferrer, a una poesia de tema lliure.

X. 100 pessetes, ofertes per la societat Cirol Columbense, a un treball en vers o prosa de tema lliure.

XI. 50 pessetes, ofertes per la societat Centre Autonomista, a un treball en vers o prosa de tema patriòtic.

XII. 50 pessetes, ofertes per la societat Ateneu Popular, a un treball en vers o prosa de tema lliure.

XIII. 50 pessetes, ofertes per la societat Sindicat Agrícola, a un treball en vers o prosa de tema lliure.

XIV. 50 pessetes, ofertes per la societat Artística Farnésense, a un treball en vers o prosa de tema lliure.

XV. 200 pessetes, ofertes pels consorts Burch-Barraguer, propietaris del Balneari Termes Oríon, al millor treball en vers o prosa que glossi les excel·lències de les aigües i la bellesa del paisatge.

XVI. Una lliura esterlina, oferta per mossèn Josep Puig Barnils, beneficiat de Santa Coloma de Farnés, a la millor poesia que cantí la xamosa font de Sant Salvador.

XVII. 50 pessetes, ofertes per En Josep M.ª Puig Janer, a una poesia de tema lliure.

XVIII. 75 pessetes, ofertes per En Josep Maria Iglesias d'Abadal, a una poesia patriòtica.

XIX. 50 pessetes, ofertes per N'Estanislau Alsina, a una poesia de tema lliure.

XX. 50 pessetes, ofertes per En Josep Callis Saurí, a una poesia d'espirit patriòtic.

XI. 50 pessetes, ofertes per En Tomàs Culi Verdaguer, a una poesia de tema lliure.

XXII. 50 pessetes, ofertes per un amant de les lletres catalanes, a una poesia de tema lliure.

XXIII. 50 pessetes, ofertes per la societat Farnés Deportiu, al millor treball en vers o prosa que cantí la cultura i l'esport.

XXIV. 50 pessetes, ofertes per En Joan Buxadé, al millor treball en vers o prosa que cantí les excel·lències del producte «El Madroño».

XXV. 50 pessetes, ofertes per dos amants de la poesia festiva, al millor vers humorístic de bona llei.

XXVI. 100 pessetes, ofertes per la comissió organitzadora, a la millor poesia de tema lliure.

Els treballs s'hauran de trametre per tot el dia 5 de setembre, sota la següent adreça: «Senyor president de la Comissió organitzadora dels Jocs Florals. Casa Ciutat. Santa Coloma de Farnés».

El Jurat farà públic en emetre's el veredict.

Es condició indispensable que els autors premiats assisteixin a la festa, o deleguin una persona apta; en cas contrari s'entendrà que renuncien al premi.

La festa tindrà lloc a les onze del matí del dia 24 de setembre al magnífic i espaiós teatre de la Societat Cirol Columbense.

Formen la Comissió organitzadora: Josep Carós Vidal, president; Josep Maria Bòhl Galtés, vice-president;

Pere Viader Pagès, Famon Cors Bell, vehi, Enric Guasch Poudevida, Salvador Anglada Tarradas, Martí Sureda Forn, Josep Prat Grabalosa, vocals; Lluís Comas Xandri, secretari.

Pla de Bages

MANRESA. — A l'estació una màquina de manobres va topar amb altres dues que procedien del dipòsit de Sant Vicens de Castellet, resultant ferit el fogoner Lorente.

TARRAGONA

(Conferència de les 9.30 de la nit)

Han visitat la nostra ciutat bon nombre de mestres i mestresses, alumnes de l'Escola d'Estiu, acompanyats del professor Alexandre Geli. Han visitat el Pont del Diable, les pedreres romanes del Medol, els Museus eclesiàstic i provincial, i altres coses notables de Tarragona.

Han dinat al xalet del nostre volgut amic En Jaume Bellvé, en els delitosos jardins del qual han passat hores molt agradoses. Han retornat a Barcelona amb el tren de les vuit, molt satisfets del viatge i de les atencions rebudes.

— Es va normalitzant el servei de Correus. Han arribat més de 5.000 cartes de les que estaven retingudes d'ençà de la vaga.

— A la sessió de l'Ajuntament s'han aprovat entre altres coses, les següents: Posar tres arcs voltats al carrer de Méndez Núñez, concedir 500 pessetes per a les festes de la Setmana Santa, 250 per a una copa que es jugarà al partit inaugural del Camp d'Esports del Club Gimnàstic, i 100 per a un objecte d'art per a la Tombola de l'Ordeó Tarragoní.

— Des de demà fins al dia 31 estarà oberta la matrícula oficial i lliure de l'Institut de Segona Ensenyança.

— Ha arribat de Llarx, amb uns dies de llicència, el distingit jove tarragoní, ex-president de la Joventut Nacionalista, En Josep Maria Clavell, sergent del regiment de Luchana.

— Aquesta tarda s'han engegat les tronades anunciadores de la portada de l'aigua miraculosa de Sant Magí de la Brufaganya, segons el ritus i costum de sempre.

Anuncis d'espectacles

ELDORADO

Tournée de la eminent cobejadora LA GOYA. — Avui, dimecres, tarda, a tres quarts de cinc. Nit, a les deu. Formosos programes. Projectió de la interessant pel·lícula de gran èxit JOVENTUT INTREPIDA. — LES TUMILLET (La baldufa humana). CARME. LETA SEVILLA, ballarina, JOE AND FALLON, Balls anglesos. SANZ i la eminent cobejadora, ídol del públic. LA GOYA. — Cada dia: Grans sessions de varietats amb la famosa artista LA GOYA.

TEATRE COMIC

Avui, dimecres, tarda, a dos quarts de cinc: «El caníbero del tercio», «Las doce y media y sereno» y «La gatita blanca». Butaca amb entrada, 1.50. General, 0.50. Nit, a tres quarts de deu: «El porvenir del chico», «La Alsaciana», per en Ferret, i l'exitós, cada dia més gran, la gran revista.

Que és gran Barcelona!

Demà, dijous, funció en honor a benefici dels autors de la revista QUE ES GRAN BARCELONA!

TEATRE GOYA

Companyia ALBA-BONAFAE (Penúltim dia)

Avui, dimecres, últim dia. Cornat de la companyia. Tarda, a dos quarts de sis. Butaca, 1.50 pessetes: «La loca aventura». Nit, a les deu. Butaca, 2.50 pessetes. «La casa de la Troya».

Grans vols i viatges en avió

diàriament, des del PARC DE TERRA-

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Als treballs d'ampliació de l'estació de Portbou, es despregnaren unes pedres, i una d'elles va tocar del cap al obrer Martí Roquer Roquer, veí de Llansà, fent-li una ferida greu.

— La policia francesa ha obligat a retornar a Espanya més de 100 obrers per no tenir la carta de treball.

— S'ha calat foc a una finca del terme de Vilanova de la Muga, propietat de Raimond Bonell, cremant-se 45 aïnes sureres, 5 olivers i 300 metres de garriga, important tot unes 500 pessetes.

— Per posar pedres a la via de Girona a Palamós, han estat detinguts els nois de 12 i 13 anys, Lluís Teixell, Joan Parés, Josep Bas, Josep Farré i Josep Radevall.

— Un veí de Campelles ha denunciat a la guàrdia civil el seu conveí Amadeu Niubo, per haver-li donat un cop de pal al cap. L'agressor ha estat detingut.

— A Lloret de Mar s'ha calat foc a 300 hectàries de bosc, apagant-se després de sis hores de treball.

— Ha estat trobat mort a la ribera del Ter, al terme de Ripoll, un jove d'uns 23 anys que s'hi havia aturat a nedar.

— Ha estat cridat telegràficament a Benabarre, on es troba el ministre de la Governació, senyor Piniés, el governador de Tarragona, senyor Zurita. Tenim entès que en la visita que el diputat per Tortosa, senyor Martínez Villar, féu al governador, es va produir en termes d'extrema violència, perquè el governador persisteix en negar-se a les exigències del dit senyor. A Tortosa, fins els conservadors que foren qui el portaren, li fan el buit, perquè veuen que acabarà per produir alguna catàstrofe a la ciutat.

— Els arrossars del Delta esquerre de l'Ebre, presenten excel·lent aspecte a conseqüència sens dubte del temps magnífic que per al dit cultiu tenen aquest estiu, cosa que promet augurar una bona collita.

MAR (SITGES), PARC HOTEL TE LIFON 341.

TURO PARK PARC DE MODA

Deliciosos i saludables jardins. Magnífiques atraccions. Totes les nits concert per la BANDA DE CAÇADORS DE BARCELONA. Cafè-Restaurant de primer ordre. Coberts a 750 pessetes i a la carta. Servei d'auto-òmnibus de la Plaça de Catalunya al TURO-PARK. ENTRADA DE PASSEIG, 50 CENTIMS.

Frontó Principal Palace

Aquesta nit, dos escolits partits.

FUTBOL

Grans partits inter-regionals FESTA MAJOR DE GRACIA

Avui, dimecres,

ARENES CLUB de Bilbao

Campió del Nord

C. D. EUROPA

Camp de l'Europa

A dos quarts de cinc de la tarda. Per entrades i localitats a l'estatge social, carrer de Sant Domènec, número 7; Teatre Principal de Gràcia, i al camp de joc el dia del partit.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. — Tarda i nit, la sensacional atracció LES ESTATUES VIVES, escultures animades. Orquestra Triganes Planas.

Fomentar les riqueses nacionals és treballar per al bé del país

CARBÓ NACIONAL
PER A LA
INDUSTRIA NACIONAL

CENTRAL HULLERA ASTURIANA
Delegació Catalana-Balear

PRODUCCIO de les Empreses
Associades: 3.000.000 de
tones a l'any.

Duro Feiguera, Anónima Fàbrica de Mieres, Hulleras de Riosa, Vídua i Fills d'Innocenci Fernández (Figaredo), Josep Sela i Sela, Fills de Pello, Minera del Caudal i de l'Aller, Hulleras de Veguín i Ollomego, Mines de Teverga, Nespral i Comp.^a, Vigil Escalera i C.^a, Carbons de San Vicente, Orueta i Ybran, Carbons de la Nueva.

CARBONS DE GAS I VAPOR
absolutament similars als
anglesos.

Ens plau de posar a coneixement del públic que havent-se solucionat la vaga que passa d'un mes i mig sostenien les Mines d'Astúries, són esperats al nostre port els primers carregaments

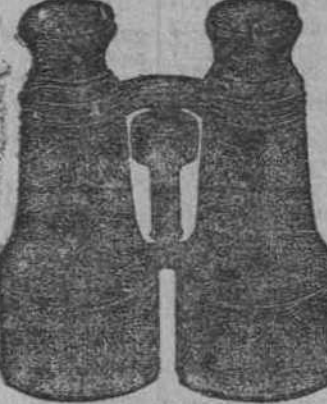
DISTRIBUIDORS: Tots els principals magatzemistes de carbó de Catalunya i Balears
Per a informes dirigir-se a les Oficines: Clarís, 19, Barcelona: Tel. 5441 A - Apartat 272

LA MILLOR TINTURA PROGRESSIVA
LA FLOR DE ORO

Usant aquesta privilegiada aigua
may tindreu cabells blancs ni seran calvos
**El cabell abundant y hermós
és el millor atractiu de la dona**

La Flor de Oro es la millor de totes les tintures per al cabell y la barba; no taca'l cutis ni embruta la roba.
La Flor de Oro Aquesta tintura no conté nítrat de plata, y ab son ús el cabell se conserva sempre fi, brillant y negre.
La Flor de Oro Aquesta tintura s'usa sense necessitat de cap preparació, ni tan sols s'ha de rentar el cabell, ni abans ni després de l'aplicació, aplicant-se ab un petit respall, com si fos bandolina.
La Flor de Oro Usant aquesta aigua's cura la caspa, s'evita la caiguda del cabell, se suavisca, s'augmenta y's perfuma.
La Flor de Oro és tònica, vigorisa les arrels del cabell y evita totes ses malalties. Per aixó s'usa també com a higiènica.
La Flor de Oro conserva'l color primitiu del cabell, ja sigui negre o castany; el color depén de més o menys aplicacions.
La Flor de Oro Aquesta tintura deixa'l cabell tan hermós, que no és possible distingir-lo del natural. si la seva aplicació's fa bé.
La Flor de Oro La aplicació d'aquesta tintura és tan fàcil y còmoda, que un hom mateix pot fer-seho; per lo que, si's vol, la persona més íntima ignora l'artifici.
La Flor de Oro Ab l'ús d'aquesta aigua's curen y eviten les plaques, para la caiguda del cabell y excita'l seu creixement, y com el cabell adquireix nou vigor, may serén calvos.
La Flor de Oro Aquesta aigua deuen usarla totes les persones que desitgin conservar el cabell hermós y el cap sa.
La Flor de Oro És la única tintura que als cinch minuts de possessa permet arregar-se el cabell y no fa mala olor; deu usar-se com si fos bandolina.
La Flor de Oro La a persones de temperament herpètic deuen precisament usar aquesta aigua, si no volen perjudicar la seua salut, y logran tenir el cap sa y net ab una sola aplicació cada vuit dies; y si a la vegada desitgen tenir ir el pèl fassís lo que diu el prospecte que acompanya a la ampolla.
De venda: principals perfumeries y drogueries d'Espanya

PER A L'ISTIU

Rés més útil i pràctic que uns binocles de campanya. Uns binocles són el més fidel company per a tota classe d'excursions, és l'únic que pot portar-se on ni la vista ni les cames poden arribar, i quan reuneix les condicions de perfecció i baratura és la quasi indispensable. Aixó ofereix

La Optica Medical
un binocle «tourista» estolt enuore correja per a posar en bandolera i amb un augment de
5 vegades
pel limitat preu de
35 PESSETES
Carles Tutusaus - Fabricant
BOQUERIA, 22 - BARCELONA

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes
Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pra.^a

CADENES PER A CAMIONS
D'UN NOU ACER ESPECIAL
Enorme durabilitat. Arriba al doble d'a tres
Joan Frey, Ronda Sant Pere, 25-Barcelona

IDORMIU TRANQUILS
SENSE QUE ELS MOSQUITUS US MORTIFIQUIN!

El perfum higiènic, desinfectant
i absolutament inofensiu

ZAMPIRONI

allunya de
les habitacions aquestes
empipadores bestioles, que amb llur
fibró verinós escampen sovint greus malalties

REFUSEU LES IMITACIONS
I Recordeu's-en!
ZAM-PI-RO-NI
SE VEN A TOTES LES
DROGUERIES I BASARS
AGENTS A ESPANYA: J. URIACH I C.^a: BARCELONA

Salut : Força : Vigor : Joventut
HISTOGENIC PUIG JOFRE

L'ideal dels reconstituents. Rehabilita des dels
primeres dosis els organismes agotats per la
TUBERCULOSI, ANEMIA, NEURASTENIA i
demés afeccions CONSUNTIVES
Vint anys d'èxit. — PREMIAT pel Congrés In-
ternacional de la Tuberculosis de 1910.
Demani's a totes les farmàcies

Professor de piano i solfège | Falten Ebanistes
s'otereix: Consell de Cens. | Sant Pau, 70-Cruz Blanca

ASSUMPTES ADMINISTRATIS
Assessoria i representació de Societats Mercantils i Indus-
trial i Particulars davant l'Hisenda, oficines públiques. Con-
sultes referents a comptabilitat comercial. Lliens del Timbre
i de Utilitats. Contribució industrial, Impostos, etc. Isidre
Rius. CARRER JOSEP A. CLAVE, núm. 7, segon, segona.
Despatx de 9 a 11 del matí i de 4 a 6 de la tarda

Reumatisme
Neuràlgies
Ciàtica
Lumbac
CALMA a les primeres dosis. CURA aviat.—ANAL-
GESIC SOLER ARANDAS. Dipositaris: Fills de
J. Vidal i Ribas, S. en C.—De venda: Centres d'espe-
cífics i farmàcies.

FUMADORS

**PAPEL
CARLETS
OLOT.**
VEGETAL I SENSE COLA

Medicaments
químicament purs, especíes
farmacèutiques, aigües mine-
rals, es reben directament
dels punts d'origen. Farmà-
cia de Botall Balta, Rambla
de Catalunya núm. 1, canton-
ada Ronda de la Universitat

Lloguers
Pianos de lloguer de va-
ris preus. Bruch,
n.º 23, entresol. C. BIEGE.

¿QUÉ ES LO QUE NECESITAN
los DÉBILITADOS, los FATIGADOS
aquellos que tienen débiles los PULMONES y los BRONQUIOS?
Un ANTISÉPTICO y un RECONSTITUYENTE
Para casos tales, nada como la

SOLUCION PAUTAUBERGE

que en forma apropiada, reúne el antiséptico y el reconstituyente
más poderosos, la Creosota y el Clorhidrofosfato de Cal.
Constituye el remedio soberano contra los CATARROS, las
BRONQUITIS CRÓNICAS, la GRIPE, el RAQUITISMO
y la ESCROFULA. Aumenta el apetito y las fuerzas,
agota las secreciones y previene la
TUBERCULOSIS
C. PAUTAUBERGE, 10, Rue de Constantinople, PARIS, y en todas las Farmacias.

Joies d'ocasió
Safates i servels de plata, a
pes. Compror or, plata, platí,
brillants i perles.
Jolerias de J. Mésas
Rambla de les Flors, 8 A
i Cardenal Casañas, 8.

Anuncis
COPIES
a màquina
Circulars, Sobres.
Preus sense competèn-
cia. Demaneu el follet
explicatiu de tots els
altres serveis de la casa
EMPRESA IDEAL
D'INFORMACIO
Rbla. Flors, 18, baixos